2026/2325

19.10.2026.

DELEGIRANA DIREKTIVA KOMISIJE (EU) 2026/2325

od 10. srpnja 2026.

o izmjeni Direktive 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na ažuriranje popisa obrambenih proizvoda u skladu s ažuriranim Zajedničkim popisom robe vojne namjene Europske unije od 23. veljače 2026.

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o pojednostavnjivanju uvjeta za transfer obrambenih proizvoda unutar Zajednice ([1]), a posebno njezin članak 13.,

budući da:

(1) Direktiva 2009/43/EZ primjenjuje se na obrambene proizvode navedene u njezinu Prilogu. U skladu s člankom 13. Direktive 2009/43/EZ taj prilog mora u potpunosti odgovarati Zajedničkom popisu robe vojne namjene Europske unije.

(2) Zajednički popis robe vojne namjene Europske unije donijelo je Vijeće 19. ožujka 2007. i nekoliko je puta ažuriran. Vijeće je 23. veljače 2026. donijelo ažurirani Zajednički popis robe vojne namjene Europske unije ([2]). Stoga je neophodno ažurirati popis obrambenih proizvoda iz Priloga Direktivi 2009/43/EZ.

(3) Stoga je potrebno u skladu s tim izmijeniti Direktivu 2009/43/EZ.

(4) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima ([3]), države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava veza između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Prilog Direktivi 2009/43/EZ zamjenjuje se tekstom iz Priloga ovoj Direktivi.

Članak 2.

1. Države članice najkasnije do 31. siječnja 2027. donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s Prilogom ovoj Direktivi navedenom u članku 1. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

One primjenjuju te odredbe od 5. veljače 2027.

Kad države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

([1]) SL L 146, 10.6.2009., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj.
([2]) SL C, C/2026/1640, 13.3.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1640/oj.
([3]) SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. srpnja 2026.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

„PRILOG

Napomena 1. *Pojmovi u „navodnicima" definirani su pojmovi. Usp. ‚Definicije pojmova korištenih u Popisu' priložene ovom Popisu.*

Napomena 2. *U nekim slučajevima kemikalije su popisane imenom i brojem iz međunarodnog registra kemikalija (engl. Chemical Abstracts Service (CAS broj)). Popis se odnosi na kemikalije iste strukturne formule (uključujući hidrate) bez obzira na naziv ili CAS broj. CAS brojevi prikazani su kako bi se lakše identificirala određena kemikalija ili smjesa bez obzira na nomenklaturu. CAS brojevi ne mogu se rabiti kao jedino sredstvo identifikacije jer neki oblici navedenih kemikalija imaju različite CAS brojeve, a i smjese koje sadržavaju navedenu kemikaliju mogu također imati različite CAS brojeve.*

Napomena 3. *‚Popis robe EU-a s dvojnom namjenom' odnosi se na Prilog I. Uredbi (EU) 2021/821 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi režima Unije za kontrolu izvoza, brokeringa, tehničke pomoći, provoza i prijenosa robe s dvojnom namjenom (preinaka).*

ML1 **Oružje s glatkom cijevi kalibra manjeg od 20 mm, ostalo naoružanje i automatsko oružje kalibra 12,7 mm (kalibra 0,50 inča) ili manje i pribor, kako slijedi, te za njih posebno konstruirane komponente:**

Napomena *ML1 ne odnosi se na:*

a. Vatreno oružje posebno konstruirano za uporabu s tzv. slijepim streljivom i iz kojeg nije moguće ispaliti projektil;

b. Vatreno oružje posebno konstruirano za izbacivanje projektila povezanih žicom ili uzicom, bez visokoeksplozivnog punjenja ili komunikacijske povezanosti, s dometom ne većim od 500 m;

c. Oružje koje ispaljuje streljivo s rubnim paljenjem i koje nije potpuno automatsko;

d. ‚Onesposobljeno vatreno oružje'.

Tehnička napomena

Za potrebe ML1. Napomena d.: ‚onesposobljeno vatreno oružje' vatreno je oružje koje je onesposobljeno za ispaljivanje projektila postupcima koje je odredilo nacionalno tijelo države članice EU-a ili države sudionice u Wassenaarskom aranžmanu. Tim postupcima nepovratno se izmjenjuju osnovni elementi vatrenog oružja. U skladu s nacionalnim zakonima i propisima, onesposobljavanje vatrenog oružja može se dokazati potvrdom koju podnosi nadležno tijelo te ono može biti naznačeno na vatrenom oružju u obliku pečata na osnovnom dijelu.

a. Puške i kombinirano oružje, ručno vatreno oružje, strojnice, kratke strojnice i višecjevno oružje;

Napomena *ML1.a. ne odnosi se na sljedeće:*

a. Puške i kombinirano oružje proizvedeno prije 1938.;

b. Reprodukcije pušaka i kombiniranog oružja čiji su originali proizvedeni prije 1890.;

c. Ručno vatreno oružje, višecjevno oružje i strojnice proizvedene prije 1890. te njihove reprodukcije;

d. Puške ili ručno vatreno oružje koji su posebno konstruirani za ispaljivanje inertnih projektila s pomoću komprimiranog zraka ili CO_2;

e. Ručno vatreno oružje posebno izrađeno za bilo što od sljedećeg:

1. Ubijanje domaćih životinja ili

2. Uspavljivanje životinja.

b. Oružje s glatkom cijevi kako slijedi:

1. Oružje s glatkom cijevi posebno konstruirano za vojnu uporabu;

2. Ostalo oružje s glatkom cijevi kako slijedi:

a. Potpuno automatsko oružje;

b. Poluautomatsko oružje ili oružje s kliznim mehanizmom punjenja (pumperice);

Napomena *ML1.b.2. ne odnosi se na oružje posebno konstruirano za ispaljivanje inertnih projektila s pomoću komprimiranog zraka ili CO_2.*

Napomena *ML1.b. ne odnosi se na sljedeće:*

a. Oružje s glatkom cijevi proizvedeno prije 1938.;

b. Reprodukcije oružja s glatkom cijevi čiji su originali proizvedeni prije 1890.;

c. Oružje s glatkom cijevi koje se koristi za lov ili sport. To oružje ne smije biti posebno konstruirano za vojnu uporabu niti smije biti automatsko;

d. Oružje s glatkom cijevi posebno konstruirano za bilo što od sljedećeg:

1. Ubijanje domaćih životinja;

2. Uspavljivanje životinja;

3. Seizmička testiranja;

4. Ispaljivanje industrijskih projektila; ili

5. Onesposobljavanje improviziranih eksplozivnih naprava (IED-ova).

VAŽNA NAPOMENA *Za sredstva za onesposobljavanje vidjeti ML4 i 1A006 na Popisu robe EU-a s dvojnom namjenom.*

c. Oružje koje ispaljuje streljivo bez čahure;

d. Oprema posebno konstruirana za sredstva navedena u ML1.a., ML1.b. ili ML1.c., kako slijedi:

1. Odvojivi spremnici za streljivo;

2. Prigušivači pucnja ili moderatori;

3. ‚Nosači oružja';

Tehnička napomena

Za potrebe ML1.d.3., ‚nosač oružja' naprava je konstruirana za postavljanje oružja na kopneno vozilo, „zrakoplov", plovilo ili konstrukciju.

4. Prigušivači bljeska;

5. Optički ciljnici za oružje s elektroničkom obradom slike;

6. Optički ciljnici za oružje posebno konstruirani za vojnu uporabu;

ML2 **Oružje s glatkom cijevi kalibra 20 mm ili većeg, ostalo oružje ili naoružanje kalibra većeg od 12,7 mm (kalibra 0,50 inča), bacači posebno konstruirani ili modificirani za vojnu uporabu i pripadajući pribor, kako slijedi, te za njih posebno konstruirane komponente:**

a. Vatreno oružje, haubice, topovi, minobacači, protuoklopno oružje, lanseri raketa, vojni bacači plamena, puške, netrzajno oružje i oružje s glatkom cijevi;

Napomena 1. *ML2.a. uključuje ubrizgavače, mjerne naprave, spremnike te ostale komponente posebno konstruirane za uporabu s tekućim pokretačkim punjenjima za bilo koji dio opreme naveden u ML2.a.*

Napomena 2. *ML2.a. ne odnosi se na oružje kako slijedi:*

a. Puške, oružje s glatkom cijevi i kombinirano oružje proizvedeno prije 1938.;

b. Reprodukcije pušaka, oružja s glatkom cijevi i kombiniranog oružja čiji su originali proizvedeni prije 1890.;

c. Vatreno oružje, haubice, topove i minobacače proizvedene prije 1890.;

d. Oružje s glatkom cijevi koje se koristi za lov ili sport. To oružje ne smije biti posebno konstruirano za vojnu uporabu niti smije biti automatsko;

e. Oružje s glatkom cijevi posebno konstruirano za bilo što od sljedećeg:

1. Ubijanje domaćih životinja;

2. Uspavljivanje životinja;

3. Seizmička testiranja;

4. Ispaljivanje industrijskih projektila; ili

5. Onesposobljavanje improviziranih eksplozivnih naprava (IED-ova);

VAŽNA NAPOMENA *Za sredstva za onesposobljavanje vidjeti ML4 i 1A006 na Popisu robe EU-a s dvojnom namjenom.*

f. Ručni lanseri projektila posebno konstruirani za izbacivanje projektila povezanih žicom ili uzicom, bez visokoeksplozivnog punjenja ili komunikacijske povezanosti, s dometom ne većim od 500 m.

b. Bacači, posebno konstruirani ili modificirani za vojnu uporabu;

1. Bacači dimnih granata;

2. Bacači plinskih granata;

3. Bacači „pirotehničkih" naprava ili patrona;

Napomena ML2.b. ne odnosi se na signalne pištolje.

c. Posebno konstruirani pribor za oružje naveden u ML2.a. kako slijedi:

1. Ciljnici za oružje i nosači ciljnika za oružje posebno konstruirani za vojnu uporabu;

2. Naprave za smanjenje otkrivanja položaja;

3. Nosači;

4. Odvojivi spremnici za streljivo;

d. Ne rabi se od 2019.

ML3 **Streljivo i naprave za podešavanje upaljača, kako slijedi, te posebno konstruirane komponente za njih:**

a. Streljivo za oružje navedeno u ML1, ML2 ili ML12;

b. Naprave za podešavanje upaljača posebno konstruirane za streljivo navedeno u ML3.a.

Napomena 1. Posebno konstruirane komponente navedene u ML3. uključuju:

a. Metalne ili plastične proizvode, kao što su nakovnji kapisle, košuljice zrna, članci redenika, vodeći prsteni i metalni dijelovi streljiva;

b. Sigurnosne i oružne naprave, upaljače, senzore i inicijalne naprave;

c. Energetska punjenja za jednokratno ispaljenje;

d. Sagorive čahure za punjenje;

e. Podstreljivo, uključujući bombice, mine i projektile navođene na cilj.

Napomena 2. ML3.a. ne odnosi se ni na što od sljedećeg:

a. Streljivo čija je čahura zatvorena bez projektila (tzv. prazna zvijezda);

b. Tzv. slijepo streljivo s probušenom komorom za barut;

c. Ostalo prazno i slijepo streljivo koje ne uključuje komponente konstruirane za bojevo streljivo; ili

d. Komponente posebno konstruirane za prazno ili slijepo streljivo, navedeno u ovoj Napomeni 2.a., b. ili c.

Napomena 3. *ML3.a. ne odnosi se na patrone posebno konstruirane za bilo koju od sljedećih namjena:*

a. Signaliziranje;

b. Tjeranje ptica; ili

c. Paljenje fitilja na naftnim bušotinama.

ML4 **Bombe, torpeda, rakete, projektili, ostale eksplozivne naprave i punjenja, kao i pripadajuća oprema i pribor, kako slijedi, posebno konstruirana za vojnu uporabu, te za njih posebno konstruirane komponente:**

VAŽNA NAPOMENA 1. *Za opremu za navođenje i navigaciju vidjeti ML11.*

VAŽNA NAPOMENA 2. *Za sustave za zaštitu aviona od raketa (AMPS), vidjeti ML4.c.*

a. Bombe, torpeda, granate, dimni spremnici, rakete, mine, projektili, dubinska (protupodmornička) punjenja, punjenja za rušenje, kao i oprema za uništavanje, „pirotehničke" naprave, patrone, pripadajuće podstreljivo i simulatori (npr. oprema koja simulira karakteristike bilo koje od tih stavaka), posebno konstruirani za vojnu uporabu;

Napomena *ML4.a. uključuje:*

a. Dimne granate, zapaljive bombe i eksplozivne naprave;

b. Sapnice raketa ili projektila i vrhove projektila na letjelicama koje imaju mogućnost povratka u atmosferu.

VAŽNA NAPOMENA *Za streljivo u obliku granata ili spremnikâ za oružje ili bacače navedene u ML1 ili ML2 i podstreljivo posebno konstruirano za streljivo, vidjeti ML3.*

b. Oprema koja ima sve od navedenog:

1. Posebno je konstruirana za vojnu uporabu; i

2. Posebno je konstruirana za ‚aktivnosti' koje su vezane uz bilo što od sljedećeg:

a. Stavke navedene u ML4.a.; ili

b. Improvizirane eksplozivne naprave (IED-ove).

Tehnička napomena

Za potrebe ML4.b.2. *‚aktivnosti' se odnosi na rukovanje, ispaljivanje, polaganje, nadzor, pražnjenje, detonaciju, aktiviranje, električno napajanje s jednokratnim radnim učinkom, zavaravanje, ometanje, odstranjivanje, otkrivanje, smetanje ili zbrinjavanje.*

Napomena 1. *ML4.b. uključuje:*

a. Mobilna oprema za pretvaranje plina u tekuće stanje;

b. Ploveće električne provodne kabele za čišćenje magnetskih mina.

Napomena 2. *ML4.b. ne odnosi se na ručne naprave koje su namijenjene isključivo za detekciju metalnih objekata i nemaju mogućnost razlikovanja mina od ostalih metalnih objekata.*

c. Sustavi za zaštitu aviona od raketa (AMPS).

Napomena *ML4.c. ne odnosi se na AMPS koji ima sve od navedenog:*

a. Bilo koji od sljedećih senzora za upozorenje na prisutnost projektila:

1. Pasivne senzore s vršnim odzivom između 100 – 400 nm; ili

2. Aktivne pulsirajuće Dopplerove senzore za upozorenje na prisutnost projektila;

b. Sustave za stvaranje protumjera;

c. Baklje, koje imaju i vidljiv i infracrveni odraz, za ometanje projektila zemlja-zrak; i

d. Ugrađen na „civilnom zrakoplovu" i koji ima sve od navedenog:

1. AMPS je u funkciji samo na određenom „civilnom zrakoplovu" na kojem je ugrađen određeni AMPS i za kojeg je izdan bilo koji od sljedećih dokumenata:

a. Civilni certifikat tipa koji izdaju tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo jedne ili više država članica EU-a ili države sudionice u Wassenaarskom aranžmanu ili

b. Odgovarajući dokument koji priznaje Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO);

2. AMPS koristi zaštitu za sprečavanje neovlaštenog pristupa „softveru" i

3. AMPS uključuje aktivni mehanizam koji onemogućuje funkciju sustava u slučaju njegova uklanjanja s „civilnog zrakoplova" na koji je ugrađen.

ML5 **Kontrola paljbe, uzbunjivanje i upozoravanje, kao i srodni sustavi, oprema za testiranje, upucavanje i protumjere, kako slijedi, posebno konstruirana za vojnu uporabu, te za njih posebno konstruirane komponente i pribor:**

a. Ciljnici oružja, računala za bombardiranje, sustavi za usmjeravanje oružja i sustavi za upravljanje paljbom;

b. Ostali sustavi kontrole paljbe, uzbunjivanja i upozoravanja te srodni sustavi kako slijedi:

1. Sustavi za određivanje položaja cilja, označivanje, određivanje daljine do cilja, promatranje ili praćenje;

2. Oprema za detekciju, prepoznavanje ili identifikaciju;

3. Prikupljanje podataka ili oprema za ugradnju senzora;

c. Oprema za protumjere namijenjena stavkama navedenima u ML5.a. ili ML5.b.;

Napomena Za potrebe ML5.c., oprema za protuelektronsko djelovanje uključuje i opremu za otkrivanje.

d. Oprema za testiranje na terenu ili uciljavanje posebno konstruirana za stavke navedene u ML5.a., ML5.b. ili ML5.c.

ML6 **Kopnena vozila i komponente kako slijedi:**

VAŽNA NAPOMENA Za opremu za navođenje i navigaciju vidjeti ML11.

a. Kopnena vozila i njihove komponente posebno konstruirani ili modificirani za vojnu uporabu;

Napomena 1. ML6.a. uključuje:

a. Tenkovi i ostala vojna naoružana vozila te vojna vozila koja su opremljena nosačima za naoružanje ili opremom za postavljanje mina ili lansiranje projektila navedena u ML4.;

b. Oklopna vozila;

c. Amfibijska vozila i vozila za prelaženje dubokih vodenih površina;

d. Vozila za izvlačenje i vozila za vuču ili prijevoz streljiva ili sustava oružja, kao i s tim povezanu opremu za rukovanje teretom;

e. Priključna vozila.

Napomena 2. Modifikacija kopnenog vozila za vojnu uporabu navedenog u ML6.a. podrazumijeva strukturnu, električnu ili mehaničku promjenu koja uključuje jednu ili više komponenti posebno konstruiranih za vojnu uporabu. Te komponente uključuju:

a. Zaštitu pneumatika izvedenu tako da pneumatici budu neprobojni za metke;

b. Oklopnu zaštitu vitalnih dijelova (npr. spremnika goriva ili kabine vozila);

c. Posebna pojačanja ili nosače oružja;

d. Svjetla za noćnu vožnju.

b. Ostala kopnena vozila i komponente kako slijedi:

1. Vozila koja imaju sve od navedenog:

a. izrađena su od materijala ili dijelova koji pružaju balističku zaštitu razine III ili veću (sukladno normi NIJ 0108.01 iz rujna 1985. godine) ili „jednakovrijednoj normi", ili su na njih montirani takvi materijali ili dijelovi;

b. transmisiju koja omogućava istovremeni pogon na prednjim i stražnjim kotačima, uključujući vozila koja radi raspoređivanja tlaka na tlo imaju dodatne kotače, bez obzira na to jesu li oni s pogonom ili ne;

c. bruto masu vozila (GVWR) veću od 4 500 kg i

d. konstruirana su ili modificirana za vožnju izvan cesta;

2. Komponente koje imaju sve od navedenog:

a. posebno su konstruirane za vozila navedena u ML6.b.1. i

b. pružaju balističku zaštitu jednaku ili veću od razine III (sukladno normi NIJ 0108.01 iz rujna 1985.) ili „jednakovrijednoj normi".

VAŽNA NAPOMENA *Vidjeti također ML13.a.*

Napomena 1. ML6 se ne odnosi na civilna vozila konstruirana ili modificirana za prijevoz novca ili vrijednosti.

Napomena 2. ML6 se ne odnosi na vozila koja ispunjavaju sve navedeno:

a. proizvedena su prije 1946. godine;

b. nemaju stavke navedene u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a i proizvedene nakon 1945., osim reprodukcija originalnih komponenti ili pribora za vozilo; i

c. ne uključuju oružje navedeno u ML1, ML2 ili ML4, osim ako je neuporabljivo i ako iz njega nije moguće ispaljivati projektile.

ML7 **Kemijski agensi, „biološki agensi", „agensi za suzbijanje nereda" („RCA-ovi"), radioaktivni materijali, pripadajuća oprema, komponente i materijali kako slijedi:**

a. „Biološki agensi" ili radioaktivni materijali odabrani ili prilagođeni u cilju povećanja njihove djelotvornosti za ubijanje ljudi i životinja, degradiranje opreme ili nanošenje štete na usjevima ili okolišu;

b. Agensi za kemijsko ratovanje, uključujući:

1. Nervne agense za kemijsko ratovanje:

a. O-alkil (jednak ili manji od C_{10}, uključujući cikloalkil), alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil)-fosfonofluoridati, kao što su:

sarin (GB):O-izopropil metilfosfonofluoridat (CAS 107-44-8) i

soman (GD):O-pinakolil metilfosfonofluoridat (CAS 96-64-0);

b. O-alkil (jednak ili manji od C_{10}, uključujući cikloalkil),

N,N-dialkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) – fosforamidocijanidati, kao što su: tabun (GA):O-etil

N, N-dimetilfosforamidocijanidat (CAS 77-81-6);

c. O-alkil (H ili jednak ili manji od C_{10}, uključujući cikloalkil)

S-2-dialkil (metil, etil, n-propil ili izopropil)-aminoetil alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosfonotiolati i odgovarajuće alkalirane i protonirane soli, kao što je:

VX: O-etil S-2-diizopropilaminoetil metil fosfonotiolat (CAS 50782-69-9);

2. Kožni agensi za kemijsko ratovanje:

a. Sumporni otrovi, kao što su:

1. 2-kloroetilklorometilsulfid (CAS 2625-76-5);

2. Bis(2-kloroetil) sulfid (CAS 505-60-2);

3. Bis(2-kloroetiltio) metan (CAS 63869-13-6);

4. 1,2-bis (2-kloroetiltio) etan (CAS 3563-36-8);

5. 1,3-bis (2-kloroetiltio) -n-propan (CAS 63905-10-2);

6. 1,4-bis (2-kloroetiltio) -n-butan (CAS 142868-93-7);

7. 1,5-bis (2-kloroetiltio) -n-pentan (CAS 142868-94-8);

8. Bis (2-kloroetiltiometil) eter (CAS 63918-90-1);

9. Bis (2-kloroetiltiometil) eter (CAS 63918-89-8);

b. Luiziti, kao što su:

1. 2-klorovinildikloroarsin (CAS 541-25-3);

2. Tris (2-klorovinil) arsin (CAS 40334-70-1);

3. Bis (2-klorovinil) kloroarsin (CAS 40334-69-8);

c. Dušični otrovi, kao što su:

1. HN1: bis (2-kloroetil) etilamin (CAS 538-07-8);

2. HN2: bis (2-kloroetil) metilamin (CAS 51-75-2);

3. HN3: tris (2-kloroetil) amin (CAS 555-77-1);

3. Agensi za onesposobljavanje u kemijskom ratovanju, kao što su:

a. 3-kinuklidinil benzilat (BZ) (CAS 6581-06-2);

4. Defolijanti namijenjeni kemijskom ratovanju, kao što su:

a. Butil 2-kloro-4-fluorofenoksiacetat (LNF);

b. 2,4,5-triklorofenoksioctena kiselina (CAS 93-76-5) pomiješana s 2,4-diklorofenoksioctenom kiselinom (CAS 94-75-7)
(narančasti agens (CAS 39277-47-9));

c. Binarni prekursori i ključni prekursori namijenjeni kemijskom ratovanju kako slijedi:

1. Alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosfonil difluoridi, kao što su: DF: metil fosfonildifluorid (CAS 676-99-3);

2. O-alkil (H ili jednak ili manji od C_{10}, uključujući cikloalkil) O-2-dialkil (metil, etil, n-propil ili izopropil)-aminoetil alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosfoniti i odgovarajuće alkalirane i protonirane soli, kao što je:
QL: O-etil-O-2-di-izopropilaminoetil metilfosfonit
(CAS 57856-11-8); h.

3. Klorosarin: O-izopropil metilfosfonokloridat (CAS 1445-76-7);

4. Klorosoman: O-pinakolil metilfosfonokloridat (CAS 7040-57-5);

d. „RCA-ovi", aktivne sastavne kemikalije i njihove kombinacije;

Napomena 1. ML7.d. ne odnosi se na „RCA-ove" koji su pojedinačno pakirani u svrhu samoobrane.

Napomena 2. ML7.d. ne odnosi se na aktivne sastavne kemikalije i njihove kombinacije identificirane i pakirane za proizvodnju hrane ili u medicinske svrhe.

e. Oprema posebno konstruirana ili modificirana za vojnu uporabu, posebno konstruirana ili modificirana za raspršivanje bilo čega sljedećeg, i za nju posebno konstruirane komponente:

1. Materijali ili agensi navedeni u ML7.a., ML7.b. ili ML7.d.; ili

2. Agensi za kemijsko ratovanje sastavljeni od prekursora navedenih u ML7.c.;

f. Zaštitna oprema i oprema za dekontaminaciju, posebno konstruirana ili modificirana za vojnu uporabu, komponente i kemijske smjese, kako slijedi:

1. Oprema posebno konstruirana ili modificirana za obranu od materijala navedenih u ML7.a., ML7.b. ili ML7.d. i za nju posebno konstruirane komponente;

2. Oprema posebno konstruirana ili modificirana za dekontaminaciju objekata kontaminiranih materijalima navedenima u ML7.a. ili ML7.b. i za nju posebno konstruirane komponente;

3. Kemijske smjese posebno razvijene ili oblikovane za dekontaminaciju objekata kontaminiranih materijalima navedenima u ML7.a. ili ML7.b.;

Napomena *ML7.f.1. uključuje:*

a. Rashladne jedinice posebno konstruirane ili modificirane za nuklearno, biološko ili kemijsko filtriranje;

b. Zaštitnu odjeću.

VAŽNA NAPOMENA *Za civilne zaštitne maske, zaštitnu i dekontaminacijsku opremu vidjeti također 1A004 na Popisu robe EU-a s dvojnom namjenom.*

g. Oprema, posebno konstruirana ili modificirana za vojnu uporabu, konstruirana ili modificirana za detekciju ili identifikaciju materijala navedenih u ML7.a., ML7.b. ili ML7.d., i za nju posebno konstruirane komponente;

Napomena *ML7.g. ne odnosi se na dozimetre za osobnu dozimetriju.*

VAŽNA NAPOMENA *Vidjeti također 1A004 na Popisu robe EU-a s dvojnom namjenom.*

h. „Biopolimeri" posebno konstruirani ili prerađeni za otkrivanje ili identifikaciju agensa za kemijsko ratovanje navedenih u ML7.b. i kultura posebnih stanica koje se koriste za njihovu proizvodnju;

Tehničke napomene

Za potrebe ML7.h.:

1. ‚Biopolimeri' su biološke makromolekule kako slijedi:

a. Enzimi za specifične kemijske ili biokemijske reakcije;

b. ‚Antiidiotipska', ‚monoklonalna' ili ‚poliklonalna' antitijela';

c. Posebno kreirani ili posebno obrađeni ‚receptori';

2. ‚Antiidiotipska antitijela' znači antitijela koja se vežu za specifična antigenska vezna mjesta drugih antitijela;

3. ‚Monoklonalna antitijela' znači proteini koji se vežu na jedno antigensko mjesto, a proizvodi ih jedna kultura (skupina) stanica;

4. ‚Poliklonalna antitijela' znači mješavina proteina koji se vežu na specifične antigene, a koje proizvodi više od jedne kulture (skupine) stanica;

5. ‚Receptori' znači biološke makromolekularne strukture koje su sposobne vezati ligande čije vezivanje utječe na fiziološke funkcije.

i. „Biokatalizatori" za dekontaminaciju ili razgradnju agensa za kemijsko ratovanje i njihovi biološki sustavi, kako slijedi:

1. „Biokatalizatori" posebno konstruirani za dekontaminaciju ili razgradnju agensa za kemijsko ratovanje navedenih u ML7.b. i koji su rezultat usmjerene laboratorijske selekcije ili genetske manipulacije bioloških sustava;

2. Biološki sustavi koji sadrže genetske informacije koje su specifične za proizvodnju „biokatalizatora” navedenih u ML7.i.1. kako slijedi:

a. ‚Ekspresijski vektori';

Tehnička napomena

Za potrebe ML7.i.2.a. ‚ekspresijski vektori' jesu nositelji (npr. plazmidi ili virusi) koji se rabe za uvođenje genetskog materijala u stanice domaćina.

b. Virusi;

c. Kulture stanica.

Napomena 1. *ML7.b. i ML7.d. ne odnose se na sljedeće:*

a. Cijanogen klorid (CAS 506-77-4);

b. Cijanovodičnu kiselinu (CAS 74-90-8);

c. klor (CAS 7782-50-5);

d. Karbonil klorid (fosgen) (CAS 75-44-5);

e. Difosgen (triklorometil-kloroformat) (CAS 503-38-8);

f. Ne rabi se od 2004.

g. Ksilil bromid, orto: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4); h.

h. Benzil bromid (CAS 100-39-0);

i. Benzil jodid (CAS 620-05-3);

j. Bromo aceton (CAS 598-31-2);

k. Cijan bromid (CAS 506-68-3);

l. Bromo metiletilketon (CAS 816-40-0);

m. Kloro aceton (CAS 78-95-5);

n. Etil jodoacetat (CAS 623-48-3);

o. Jodo aceton (CAS 3019-04-3);

p. Kloropikrin (CAS 76-06-2).

Napomena 2. *Kulture stanica i biološki sustavi navedeni u ML7.h. i ML7.i.2. isključivi su i te podstavke ne odnose se na stanice ili biološke sustave za civilne svrhe kao što su poljoprivreda, farmacija, medicina, veterinarstvo, okoliš, gospodarenje otpadom ili industrija hrane.*

ML8 **„Energetski materijali” i odgovarajuće tvari kako slijedi:**

VAŽNA NAPOMENA 1. *Vidjeti također 1C011 na Popisu robe s dvojnom namjenom.*

VAŽNA NAPOMENA 2. *Za punjenja i uređaje, vidjeti ML4 i 1A008 na Popisu robe EU-a s dvojnom namjenom.*

Napomena *Sve tvari navedene u podstavkama ML8 podliježu ovom popisu, čak i ako se rabe drukčije nego što je navedeno (npr. TAGN se uglavnom rabi kao eksploziv, ali se može rabiti i kao gorivo ili kao oksidator).*

Tehničke napomene

1. *Za potrebe ML8, uz iznimku ML8.c.11. ili ML8.c.12., ‚smjesa' se odnosi na sastav dviju ili više tvari u kojoj je barem jedna tvar navedena u podstavkama ML8.*

2. Za potrebe ML8, veličina čestice je srednji promjer čestice na bazi mase ili volumena. Pri uzorkovanju i određivanju veličine čestice rabe se međunarodne ili jednakovrijedne nacionalne norme.

a. „Eksplozivi" i njihove ‚smjese' kako slijedi:

1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroksan ili 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksid) (CAS 97096-78-1);

2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolato) tetra amin-kobalt (III) perklorat) (CAS 117412-28-9);

3. CL-14 (diamino dinitrobenzofuroksan ili 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksid) (CAS 117907-74-1);

4. CL-20 (HNIW ili heksanitroheksaazaisovurcitan) (CAS 135285-90-4); klatrati od CL-20 (za njegove „prekursore" vidjeti i ML8.g.3. i ML.8.g.4.);

5. CP (2-(5-cijanotetrazolato) penta amin-kobalt (III.) perklorat) (CAS 70247-32-4);

6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetilen, FOX-7) (CAS 145250-81-3);

7. DATB (diaminotrinitrobenzen) (CAS 1630-08-6);

8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazin);

9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropirazin-1-oksid, PZO) (CAS 194486-77-6);

10. DIPAM (3,3′-diamino-2,2′,4,4′,6,6′-heksanitrobifenil ili dipikramid) (CAS 17215-44-0);

11. DNGU (DINGU ili dinitroglikoluril) (CAS 55510-04-8);

12. Furazani kako slijedi:

a. DAAOF (DAAF, DAAFox ili diaminoazoksifurazan);

b. DAAzF (diaminoazofurazan) (CAS 78644-90-3);

13. HMX i derivati (vidjeti također ML8.g.5. za njegove „prekursore") kako slijedi:

a. HMX (ciklotetrametilenetetranitramin, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazin,1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazaciklooktan, oktogen ili octogene) (CAS 2691-41-0);

b. difluoroaminirani analozi HMX;

c. K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabiciklo [3,3,0]-oktanon-3,tetranitrosemiglikoluril ili keto-bicklik HMX) (CAS 130256-72-3);

14. HNAD (heksanitroadamantan) (CAS 143850-71-9);

15. HNS (heksanitrostilben) (CAS 20062-22-0);

16. Imidazoli kako slijedi:

a. BNNII (oktahidro-2,5-bis(nitroimino)imidazo[4,5-d]imidazol);

b. DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0);

c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol);

d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol);

e. PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazol);

17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometilen hidrazin);

18. NTO (ONTA ili 3-nitro-1,2,4-triazol-5-jedan) (CAS 932-64-9);

19. Polinitrokubani s više od četiri dušične grupe;

20. PYX (2,6-Bis(pikrilamino)-3,5-dinitropiridin) (CAS 38082-89-2);

21. RDX i derivati kako slijedi:
    a. RDX (ciklotrimetilenetrinitramin, ciklonit, T4, heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazin, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-cikloheksan, heksogen ili hexogene) (CAS 121-82-4);
    b. Keto-RDX (K-6 ili 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacikloheksanon) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (triaminoguanidinenitrat) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (triaminotrinitrobenzen) (CAS 3058-38-6) (vidjeti također ML8.g.7. za njegove „prekursore”);
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoramin) oktahidro-1,5-dinitro-1,5-diazocin);
25. Tetrazoli kako slijedi:
    a. NTAT (nitrotriazol aminotetrazol);
    b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol);
26. Tetril (trinitrofenilmetilnitramin) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalin) (CAS 135877-16-6) (vidjeti također ML8.g.6. za njegove „prekursore”);
28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidin) (CAS 97645–24–4) (vidjeti također ML8.g.2. za njegove „prekursore”);
29. TNGU (SORGUYL ili tetranitroglikoluril) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazino[4,5-d]piridazin) (CAS 229176-04-9);
31. Triazini kako slijedi:
    a. DNAM (2-oksi-4,6-dinitroamino-s-triazin) (CAS 19899-80-0);
    b. NNHT (2-nitroimino-5-nitro-heksahidro-1,3,5-triazin) (CAS 130400-13-4);
32. Triazoli kako slijedi:
    a. 5-azido-2-nitrotriazol;
    b. ADHTDN (4-amino-3,5-dihidrazino-1,2,4-triazol dinitramid) (CAS 1614-08-0);
    c. ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);
    d. BDNTA ((bis-dinitrotriazol)amin);
    e. DBT (3,3′-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);
    f. DNBT (dinitrobistriazol) (CAS 70890-46-9);
    g. Ne rabi se od 2010.
    h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriazolo) 3,5-dinitrotriazol);
    i. PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazol);
    j. TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);
33. „Eksplozivi” koji nisu navedeni drugdje u ML8.a. i koji imaju bilo što od sljedećeg:
    a. Brzinu detonacije veću od 8 700 m/s na maksimalnoj gustoći ili
    b. Tlak detonacije veći od 34 GPa (340 kbar);
34. Ne rabi se od 2013.
35. DNAN (2,4-dinitroanizol) (CAS 119-27-7);
36. TEX (4,10-dinitro-2,6,8,12-tetraoksa-4,10-diazaizovurcitan);
37. GUDN (Guanylurea dinitramid) FOX-12 (CAS 217464-38-5);
38. Tetrazini, kako slijedi:
    a. BTAT (Bis(2,2,2-trinitroetil)-3,6-diaminotetrazin);
    b. LAX-112 (3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazin-1,4-dioksid);

39. Energetski ionski materijali koji se tope na temperaturi između 343 K (70 °C) i 373 K (100 °C) i s brzinom detonacije većom od 6 800 m/s ili s tlakom detonacije većim od 18 GPa (180 kbar);

40. BTNEN (Bis(2,2,2-trinitroetil)-nitramin) (CAS 19836-28-3);

41. FTDO (5,6- (3 „ 4'-furazano) – 1,2,3,4-tetrazin-1,3-dioksid);

42. EDNA (etilendinitramin) (CAS 505-71-5);

43. TKX-50 (dihidroksilamonij 5,5'-bistetrazol-1,1'-diolat);

Napomena *ML8.a. uključuje ‚eksplozivne kokristale'.*

Tehnička napomena

Za potrebe ML8.a. Napomena: ‚eksplozivni kokristal' jest čvrsti materijal koji se sastoji od pravilnog trodimenzionalnog rasporeda dviju ili više eksplozivnih molekula od kojih je barem jedna navedena u ML8.a.

b. „Pogonska goriva" kako slijedi:

1. Bilo koje kruto „pogonsko gorivo" teoretskog specifičnog impulsa (u standardnim uvjetima) većeg od:

a. 240 sekundi za nemetalizirano, nehalogenizirano „pogonsko gorivo";

b. 250 sekundi za nemetalizirano, halogenizirano „pogonsko gorivo" ili

c. 260 sekundi za metalizirano „pogonsko gorivo";

2. Ne rabi se od 2013.

3. „Pogonska goriva" koja imaju vrijednost konstante snage veću od 1 200 kJ/kg;

4. „Pogonska goriva" koja mogu podnijeti stabilnu linearnu brzinu gorenja veću od 38 mm/s u standardnim uvjetima (izmjereno u obliku inhibiranog uzorka) pri tlaku od 6,89 MPa (68,9 bara) i 294 K (21 °C);

5. Elastomerom modificirano lijevano dvobazno „pogonsko gorivo" (EMCDB) čija je deformacija pri najvećem naprezanju veća od 5 % na 233K (-40 °C);

6. Bilo koje „pogonsko gorivo" koje sadrži tvari navedene u ML8.a.;

7. „Pogonsko gorivo" koje nije navedeno nigdje drugdje u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, a posebno je konstruirano za vojnu uporabu;

c. „Pirotehnika", goriva i povezane tvari, kako slijedi, te njihove smjese:

1. „Avionska" goriva posebno pripremljena za vojne svrhe;

Napomena 1. *ML8.c.1. ne odnosi se na sljedeća „avionska" goriva: JP-4, JP-5 i JP-8.*

Napomena 2. *„Avionska" goriva navedena u ML8.c.1. gotovi su proizvodi, a ne njihovi sastojci.*

2. Alan (aluminijski hidrid) (CAS 7784-21-6);

3. Borani, kako slijedi, i njihovi derivati:

a. Karborani;

b. Homolozi borana, kako slijedi:

1. Dekaboran (14) (CAS 17702-41-9);

2. Pentaboran (9) (CAS 19624-22-7);

3. Pentaboran (11) (CAS 18433-84-6);

4. Hidrazin i derivati, kako slijedi (vidjeti također ML8.d.8. i ML.8.d.9. za oksidiranje hidrazinskih derivata):

a. Hidrazin (CAS 302-01-2) koncentracije od 70 % ili veće;

b. Monometil hidrazin (CAS 60-34-4);

c. Simetrični dimetil hidrazin (CAS 540-73-8);

d. Simetrični dimetil hidrazin (CAS 57-14-7);

Napomena *ML8.c.4.a. ne odnosi se na hidrazinske ‚smjese' koje su posebno napravljene za zaštitu od korozije.*

5. Metalna goriva, ‚smjese' goriva ili „pirotehničke" ‚smjese' u obliku čestica, bez obzira na to jesu li sferične, atomizirane, sferoidne, pločaste ili mljevene, proizvedene od materijala koji sadrži 99 % ili više bilo čega od sljedećeg:

a. Metala i njihovih ‚smjesa', kako slijedi:

1. Berilij (CAS 7440-41-7) veličine čestica manje od 60 μm;

2. Željezni prah (CAS 7439-89-6) veličine čestica od 3 μm ili manje, proizveden redukcijom željeznog oksida vodikom;

b. ‚Smjesa' koje sadržavaju bilo što od sljedećeg:

1. Cirkonij (CAS 7440-67-7), magnezij (CAS 7439-95-4) ili njihove legure čestica veličine manje od 60 μm ili

2. Borova gorica (CAS 7440-42-8) ili goriva od borova karbida (CAS 12069-32-8) čistoće 85 % ili veće te veličine čestica manje od 60 μm;

Napomena 1. *ML8.c.5. odnosi se na „eksplozive" i goriva, bez obzira na to jesu li metali ili legure sažeti u aluminiju, magneziju, cirkoniju ili beriliju.*

Napomena 2. *ML8.c.5.b. odnosi se samo na metalna goriva u obliku čestica ako su miješana s drugim tvarima radi stvaranja ‚smjese' pripremljene za vojnu uporabu, kao što su sustavi za tekuća ili gusta „pogonska goriva", kruta „pogonska goriva" ili „pirotehničke" ‚smjese'.*

Napomena 3. *ML8.c.5.b.2. ne odnosi se na bor i borov karbid obogaćen borom-10 (20 % ili više ukupnog sadržaja bora-10).*

6. Vojni materijali koji sadrže zgušnjivače za ugljikovodična goriva posebno napravljena za uporabu u bacačima plamena ili zapaljivom streljivu kao što su metalni stearati (npr. oktal (CAS 637-12-7)) ili palmitati;

7. Perklorati, klorati i kromati spojeni s metalom u prahu ili drugim komponentama visokoenergetskog goriva;

8. Sferični ili sferoidni aluminijski prah (CAS 7429-90-5) veličine čestica 60 μm ili manje i proizveden od materijala koji sadržava 99 % ili više aluminija;

9. Titanij subhidrid (TiHn) stehiometrijskog ekvivalenta n = 0,65-1,68;

10. Tekuća goriva s visokom gustoćom energije koja nisu navedena u ML8.c.1., kako slijedi:

a. Miješana goriva koja sadrže i kruta i tekuća goriva (npr. borova smjesa), čija je gustoća energije na bazi mase 40 MJ/kg ili veća;

b. Druga goriva visoke gustoće energije i dodaci za goriva (npr. kuban, ionske otopine, JP-7, JP-10), čija je gustoća energije na bazi obujma najmanje 37,5 GJ po kubičnom metru, mjereno pri temperaturi od 293 K (20 °C) i tlaku od jedne atmosfere (101,325 kPa);

Napomena *ML8.c.10.b. ne odnosi se na fosilna rafinirana goriva ili biogoriva ili goriva za motore certificirane za uporabu u civilnom zrakoplovstvu.*

11. „Pirotehnički" i piroforni materijali kako slijedi:

a. „Pirotehnički" ili piroforni materijali, napravljeni posebno za povećanje ili nadzor proizvodnje energije zračenja u bilo kojem dijelu IR spektra;

b. Smjese magnezija, politetrafluoretilena (PTFE) i viniliden difluorid heksafluoropropilen kopolimera (npr. MTV);

12. Smjese goriva, „pirotehničke” smjese ili „energetski materijali” koji nisu navedeni drugdje u ML8., a koji imaju sve niže navedene značajke:

    a. Sadrže više od 0,5 % čestica bilo čega od sljedećeg:

        1. aluminij;
        2. berilija;
        3. Bor;
        4. cirkonija;
        5. magnezija; ili
        6. titana;

    b. Čestice navedene u ML8.c.12.a. veličine manje od 200 nm u bilo kojem smjeru i

    c. Čestice navedene u ML8.c.12.a. sa sadržajem metala od 60 % ili više;

    Napomena *ML8.c.12. uključuje termite.*

d. Oksidatore i njihove ‚smjese' kako slijedi:

    1. ADN (amonijev dinitramid ili SR 12) (CAS 140456-78-6);
    2. AP (amonijev perklorat) (CAS 7790-98-9);
    3. Smjese sastavljene od fluora i bilo kojeg od sljedećih sastojaka:

        a. ostalih halogena;
        b. kisika ili
        c. dušika;

        Napomena 1. *ML8.d.3. ne odnosi se na klorov trifluorid (CAS 7790-91-2).*

        Napomena 2. *ML8.d.3. ne odnosi se na dušikov trifluorid (CAS 7783-54-2) u plinovitom stanju.*

        Napomena 3. *ML8.d.3. ne odnosi se na jodov pentafluorid (CAS 7783-66-6).*

    4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidin) (CAS 78246-06-7);
    5. HAN (hidroksilamonij nitrat) (CAS 13465-08-2);
    6. HAP (hidroksilamonij perklorat) (CAS 15588-62-2);
    7. HNF (hidrazinij nitroformat) (CAS 20773-28-8);
    8. Hidrazin nitrat (CAS 37836-27-4);
    9. Hidrazin perklorat (CAS 27978-54-7);
    10. Tekući oksidatori koji su sastavljeni od ili koji sadrže inhibiranu crvenu dimeću dušičnu kiselinu (IRFNA) (CAS 8007-58-7);

        Napomena *ML8.d.10. ne odnosi se na neinhibiranu dimeću dušičnu kiselinu.*

e. Veziva, plastifikatori, monomeri, polimeri, kako slijedi:

    1. AMMO (azidometilmetiloksetan i njegovi polimeri) (CAS 90683–29–7) (vidjeti također ML8.g.1. za njegove „prekursore”);
    2. BAMO (3,3-bis(azidometil)oksetan i njegovi polimeri) (CAS 17607–20–4) (vidjeti također ML8.g.1. za njegove „prekursore”);
    3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropil)acetal) (CAS 5108-69-0);
    4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropil)formal) (CAS 5917-61-3);
    5. BTTN (butanetrioltrinitrat) (CAS 6659–60–5) (vidjeti također ML8.g.8. za njegove „prekursore”);

6. Energetski monomeri, plastifikatori ili polimeri posebno napravljeni za vojnu uporabu koji sadrže bilo što od sljedećeg:

   a. Dušične skupine;

   b. Azido skupine;

   c. Nitratne skupine;

   d. Nitrazne skupine ili

   e. Difluoroamino skupine;

7. FAMAO (3-difluoroaminometil-3-azidometil oksetan) i njegove polimere;

8. FEFO (bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetil)formal) (CAS 17003-79-1);

9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluoropentan-1,5-diol formal) (CAS 376-90-9);

10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluoro-2-tri-fluorometil-3-oksaheptan-1,7-diol formal);

11. GAP (glicidilazid polimer) (CAS 143178-24-9) i njegovi derivati;

12. HTPB (polibutadien s hidroksil završecima) s funkcionalnošću hidroksila jednakom ili većom od 2,2 i manjom ili jednakom 2,4, hidroksilne vrijednosti manje od 0,77 meq/g te viskoznosti na 30 °C manjeg od 47 P
    (CAS 69102-90-5);

13. Poli(epiklorohidrin) s funkcionalnim alkoholnim grupama s molekularnih masama manjih od 10 000, i to:

    a. Poli(epiklorohidrindiol);

    b. Poli(epiklorohidrintriol);

14. NENA-ovi (nitratoetilnitramin spojevi) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 i 85954-06-9);

15. PGN (Poli-GLYN, poliglicidilinitrat ili poli(nitratometil oksiran) (CAS 27814-48-8);

16. Poli-NIMMO (poli (nitratometilmetiloksetan), poli-NMMO ili poli(3-nitratometil-3-metiloksetan)) (CAS 84051-81-0);

17. Polinitroortokarbonati;

18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoroamino)etoksi] propan ili tris vinoksi propan adukt) (CAS 53159-39-0);

19. 4,5 diazidometil-2-metil-1,2,3-triazol (iso- DAMTR);

20. PNO (Poli(3-nitrato oksetan));

21. TMETN (trimetiloletan trinitrat) (CAS 3032-55-1);

f. ‚Aditive', kako slijedi:

Tehnička napomena

Za potrebe ML8.f. ‚aditivi' su tvari koje se koriste u eksplozivima za poboljšanje njihovih svojstava.

1. Bazni bakarni salicilat (CAS 62320-94-9);

2. BHEGA (bis-(2-hidroksietil)glikolamid) (CAS 17409-41-5);

3. BNO (butadienenitrileoksid);

4. derivati ferocena kako slijedi:

   a. Butacen (CAS 125856-62-4);

   b. Katocen (2,2-bis-etilferocenil propan) (CAS 37206-42-1);

   c. Ferocen karboksilne kiseline i esteri ferocen karboksilne kiseline;

   d. n-butil-ferocen (CAS 31904-29-7);

   e. Ostali slični derivati aduciranog polimer ferocena koji nisu navedeni drugdje u ML8.f.4;

f. Etil ferocen (CAS 1273-89-8);

g. Propil ferocen;

h. Pentil ferocen (CAS 1274-00-6);

i. Diciklopentil ferocen;

j. Dicikloheksil ferocen;

k. Dietil ferocen (CAS 1273-97-8);

l. Dipropil ferocen;

m. Dibutil ferocen (CAS 1274-08-4);

n. Diheksil ferocen (CAS 93894-59-8);

o. Acetil ferocen (CAS 1271-55-2)/1,1'-diacetil ferocen (CAS 1273-94-5);

5. Olovni beta-rezorcilat (CAS 20936-32-7) ili bakreni beta-rezorcilat (CAS 70983-44-7);

6. Olovni citrat (CAS 14450-60-3);

7. Olovno-bakreni helati beta-rezorcilata ili salicilata (CAS 68411-07-4);

8. Olovni maleat (CAS 19136-34-6);

9. Olovni salicilat (CAS 15748-73-9);

10. Olovni stanat (CAS 12036-31-6);

11. MAPO (tris-1-(2-metil)aziridinil fosfin oksid) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis(2-metil aziridinil) 2-(2-hidroksipropanoksi) propilamino fosfin oksid); i drugi MAPO derivati;

12. Metil BAPO (bis(2-metil aziridinil) metilamino fosfin oksid) (CAS 85068-72-0);

13. N-metil-p-nitroanilin (CAS 100-15-2);

14. 3-nitraza-1,5-pentan diizocijanat (CAS 7046-61-9);

15. Agensi organometalnih spojeva, kako slijedi:

a. Neopentil[dialil]oksi, tri[dioktil]fosfato-titanat (CAS 103850-22-2); poznat i kao titanij IV, 2,2[bis 2-propenolato-metil, butanolato, tris (dioktil) fosfato] (CAS 110438-25-0) ili LICA 12 (CAS 103850-22-2);

b. Titanij IV, [(2-propenolato-1) metil, n-propanolatometil] butanolato-1, tris[dioktil] pirofosfat ili KR3538;

c. Titanij IV, [(2-propenolato-1) metil, n-propanolatometil] butanolato-1, tris(dioktil)fosfat;

16. Policijanodifluoroaminoetilenoksid;

17. Vezivni agensi kako slijedi:

a. 1,1R,1S-trimezoil-tris(2-etilaziridin) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8);

b. Polifunkcionalni aziridin amidi s izoftalnom, trimezinskom, izocijanurnom ili trimetiladipinskom strukturom i 2-metil ili 2-etil skupinom na aziridinskoj grupi;

Napomena *ML.8.f.17.b. uključuje:*

a. *1,1H-izoftaloil-bis(2-metilaziridin)(HX-752) (CAS 7652-64-4);*

b. *2,4,6-tris(2-etil-1-aziridinil)-1,3,5-triazin (HX-874) (CAS 18924-91-9);*

c. *1,1'-trimetiladipoil-bis(2-etilaziridin) (HX-877) (CAS 71463-62-2).*

18. Propilenimin (2-metilaziridin) (CAS 75-55-8);

19. Iznimno fini željezni oksid (Fe_2O_3) (CAS 1317-60-8) specifične površine veće od 250 m^2/g i prosječne veličine čestica od 3,0 nm ili manje;

20. TEPAN (tetraetilenpentaaminakrilonitril) (CAS 68412-45-3); cijanoetilirani poliamini i njihove soli;

21. TEPANOL (tetraetilenpentaaminakrilonitrilglicidol) (CAS 68412-46-4); cijanoetilirani poliamini aducirani glicidolom i njihovim solima;

22. TPB (trifenil bizmut) (CAS 603-33-8);

23. TEPB (tris (etoksifenil) bizmut) (CAS 90591-48-3);

g. „Prekursori" kako slijedi:

VAŽNA NAPOMENA *U ML8.g. upućivanja se odnose na „energetske materijale" proizvedene od ovih tvari.*

1. BCMO (3,3-bis(klorometil)oksetan) (CAS 78-71-7)
(vidjeti također ML8.e.1. i ML8.e.2.);

2. Dinitroazetidin-t-butil sol (CAS 125735-38-8) (vidjeti također ML8.a.28.);

3. Derivati heksaazaizovurcitana, uključujući HBIW (heksabenzilheksaazaizovurcitan) (CAS 124782-15-6) (vidjeti također ML8.a.4.) i TAIW (tetraacetildibenzilheksaazaizovurcitan) (CAS 182763-60-6) (vidjeti također ML8.a.4.);

4. Ne rabi se od 2013.

5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7-tetraaza ciklooktan) (CAS 41378-98-7) (vidjeti također ML8.a.13.);

6. 1,4,5,8-tetraazadekalin (CAS 5409-42-7) (vidjeti također ML8.a.27.);

7. 1,3,5-triklorobenzen (CAS 108-70-3) (vidjeti također ML8.a.23.);

8. 1,2,4-trihidroksibutan (1,2,4-butanetriol) (CAS 3068–00–6) (vidjeti također ML8.e.5.);

9. DADN (1,5-diacetil-3,7-dinitro-1, 3, 5, 7-tetraaza-ciklooktan) (vidjeti također ML8.a.13.);

h. Prah i oblici od ‚reaktivnog materijala' kako slijedi:

1. Prah bilo kojeg od sljedećih materijala veličine čestica manje od 250 μm u bilo kojem smjeru i koji nije naveden drugdje u ML8.:

a. aluminij;

b. niobija

c. Bor;

d. cirkonija;

e. magnezija;

f. titana;

g. tantala;

h. volframa;

i. molibdena ili

j. hafnija;

2. Oblici koji nisu navedeni u ML3, ML4, ML12 ili ML16, izrađeni od vrsta praha navedenih u ML8.h.1.

Tehničke napomene

Za potrebe ML8.h.:

1. *‚Reaktivni materijali' konstruirani su tako da proizvedu egzotermu reakciju samo pod visokim stopama smicanja te da se rabe kao obavijači ili kućišta u bojevim glavama.*

2. *Prah od ‚reaktivnog materijala' proizvodi se, primjerice, postupkom visokoenergetskog kugličnog mljevenja.*

3. *Oblici od ‚reaktivnog materijala' proizvode se, primjerice, laserskim sinteriranjem.*

Napomena 1. *ML8. ne odnosi se na sljedeće tvari, osim ako su spojene ili pomiješane s „energetskim materijalima" navedenima u ML8.a. ili metalima u prahu iz ML8.c.:*

a. Amonijev pikrat (CAS 131-74-8);

b. Crni barut;

c. Heksanitrodifenilamin (CAS 131-73-7);

d. Difluoroamin (CAS 10405-27-3);

e. Dušični škrob (CAS9056-38-6);

f. Kalijev nitrat (CAS 7757-79-1);

g. Tetranitronaftalen;

h. Trinitroanizol;

i. Trinitronaftalen;

j. Trinitroksilen;

k. 1-metil-2-pirolidon (N-metil-2-pirolidinon (CAS 872-50-4);

l. Dioktilmaleat (CAS 142-16-5);

m. etilheksilakrilat (CAS 103-11-7);

n. Trietilaluminij (TEA)(CAS 97-93-8), trimetilaluminij (TMA) (CAS 75-24-1) i ostali piroforni metalni alkili i arili litija, natrija, magnezija, cinka ili bora;

o. Nitrocelulozu (CAS 9004-70-0);

p. Nitroglicerin (ili gliceroltrinitrat, trinitroglicerin) (NG) (CAS 55-63-0);

q. 2,4,6-trinitrotoluen (TNT) (CAS 118-96-7);

r. Etilendiamindinitrat (EDDN) (CAS 20829-66-7);

s. Pentaeritritoltetranitrat (PETN) (CAS 78-11-5);

t. Olovni azid (CAS 13424-46-9), normalni olovni stifnat (CAS 15245-44-0) i osnovni olovni stifnat (CAS 12403-82-6) i inicijalni eksplozivi ili inicijalne smjese koje sadržavaju azide ili spojeve azida;

u. Trietileneglikoldinitrat (TEGDN) (CAS 111-22-8);

v. 2,4,6-trinitrorezorcinol (stifninska kiselina) (CAS 82-71-3);

w. Dietildifenilureu; (CAS 85-98-3); dimetildifenil urea (CAS 611-92-7); metiletildifenilureu [Centraliti];

x. N, N-difenilurea (nesimetrična difenilurea) (CAS 603-54-3);

y. Metil-N,N-difenilureu (metilna nesimetrična difenilurea) (CAS 13114-72-2);

z. Etil-N,N-difenilureu (etilna nesimetrična difenilurea) (CAS 64544-71-4);

aa. 2-nitrodifenilamin (2-NDPA) (CAS 119-75-5);

bb. 4-nitrodifenilamin (4-NDPA) (CAS 836-30-6);

cc. 2,2-klorovinildikloroarsin (CAS 918-52-5);

dd. Nitroguanidin (CAS 556-88-7) (vidjeti 1C011.d. na Popisu robe s dvojnom namjenom).

Napomena 2. *ML8 ne odnosi se na amonijev perklorat (ML8.d.2.), NTO (ML8.a.18.) ili katocen (ML8.f.4.b.) i ispunjava sve od sljedećeg:*

a. Posebno oblikovan i napravljen za uređaje za proizvodnju plina u civilnoj uporabi;

b. Spojen ili pomiješan, s neaktivnim duroplastičnim vezivima ili plastifikatorima i s masom manjom od 250 g;

c. S najviše 80 % amonijevog perklorata (ML8.d.2.) u masi aktivnog materijala;

d. Koji sadrži najviše 4 g NTO-a (ML8.a.18.) i

e. Koji sadrži najviše 1 g katocena (ML8.f.4.b.).

ML9 **Ratna plovila (površinska ili podvodna), specijalna mornarička oprema, pribor, komponente i ostala površinska plovila, kako slijedi:**

VAŽNA NAPOMENA *Za opremu za navođenje i navigaciju vidjeti ML11.*

a. Plovila i komponente, kako slijedi:

1. Plovila (površinska ili podvodna) posebno konstruirana ili modificirana za vojnu uporabu, bez obzira na trenutačno stanje popravka ili ispravnosti i bez obzira sadrže li oružne sustave ili oklop te trup ili dijelove trupa takvih plovila, i njihove komponente posebno konstruirane za vojnu uporabu;

Napomena *ML9.a.1. uključuje vozila posebno konstruirana ili modificirana za prijevoz ronioca.*

2. Površinska plovila, koja nisu navedena u ML9.a.1., koji imaju bilo što od sljedećeg, učvršćeno ili integrirano u plovilo:

a. Automatsko oružje navedeno u ML1 ili oružje navedeno u ML2, ML4, ML12 ili ML19 ili ‚nosače' ili čvrste točke za oružje kalibra 12,7 mm ili većeg kalibra;

Tehnička napomena

Za potrebe ML9.a.2.a., ‚nosači' se odnose na nosače oružja ili strukturno ojačanje u svrhu ugradnje oružja.

b. Sustave za upravljanje paljbom navedene u ML5;

c. koji imaju sve sljedeće značajke:

1. ‚Kemijska, biološka, radiološka ili nuklearna (KBRN) zaštita' i

2. ‚Sustav orošavanja ili ispiranja' konstruiran za dekontaminaciju ili

Tehnička napomena

Za potrebe ML9.a.2.c.2., ‚Sustav orošavanja ili ispiranja' je sustav raspršivanja morske vode koji istodobno ispire vanjski dio nadgrađa i palubu plovila.

d. Oružane sustave za protumjere navedene u ML4.b., ML5.c. ili ML11.a. i koji imaju bilo što od sljedećeg:

1. ‚KBRN zaštitu';

2. Trup plovila i nadgrađe, posebno konstruirane za smanjivanje radarskog odraza;

3. Sredstva za smanjivanje termalnog odraza (npr. sustav za hlađenje ispušnih plinova), uz iznimku sredstava posebno konstruiranih za povećanje opće učinkovitosti elektrana ili smanjivanje utjecaja na okoliš; ili

4. Sustav za zaštitu od magnetskih mina konstruiran za smanjivanje magnetskog odraza cijelog plovila;

Tehnička napomena

Za potrebe ML9.a.2., ‚KBRN zaštita' je samostalni unutarnji prostor sa značajkama kao što su prekomjerni tlak, izolacija ventilacijskih sustava, ograničeni ventilacijski otvori s KBRN filtrima i ograničen broj točaka za pristup osoblja koji uključuje zračne komore.

b. Motori i pogonski sustavi, posebno konstruirani za vojnu uporabu i njihove komponente, posebno konstruirane za vojnu uporabu, kako slijedi:

1. Dizelski motori posebno konstruirani za podmornice;

2. Električni motori posebno konstruirani za podmornice i koji imaju sve niže navedene značajke:

a. Izlaznu snagu veću od 0,75 MW (1 000 KS);

b. Sposobnost brzog preusmjeravanja unatrag;

c. Hlađenje tekućinom i

d. Potpuno su zatvoreni;

3. Dizelski motori koji imaju sve sljedeće značajke:

a. Izlaznu snagu od 37,3 kW (50 KS) ili veću i

b. ‚Nemagnetni udio' veći od 75 % ukupne mase;

Tehnička napomena

Za potrebe ML9.b.3., ‚nemagnetni' znači da je relativna propusnost manja od 2.

4. ‚Pogonski sustavi neovisni o dotoku atmosferskog zraka' (AIP), posebno konstruirani za podmornice;

Napomena *ML9.b.4. ne odnosi se na nuklearnu energiju.*

Tehnička napomena

Za potrebe ML9.b.4., ‚Pogonski sustav neovisan o zraku' (AIP) omogućuje podmornici da se u podvodnoj vožnji služi svojim pogonskim sustavom bez uporabe atmosferskog kisika dulje nego što bi to inače omogućavale baterije.

VAŽNA NAPOMENA *Za pogonsku opremu na nuklearnu energiju vidjeti ML9.h.*

c. Podvodne naprave za otkrivanje, posebno konstruirane za vojnu uporabu, opremu za njihov nadzor i njihove komponente, posebno konstruirane za vojnu uporabu;

d. Protupodmorničke mreže i protutorpedne mreže, posebno konstruirane za vojnu uporabu;

e. Ne rabi se od 2003.;

f. Probijači trupa i priključci, posebno konstruirani za vojnu uporabu, koji omogućuju interakciju s vanjskom opremom plovila, i njihove komponente, posebno konstruirane za vojnu uporabu;

Napomena 1. *ML9.f. uključuje priključke za plovila, s jednim ili više vodiča, koaksijalne ili valovodne, probijače trupa za plovila, pri čemu oba mogu ostati nepropusna te zadržati tražene karakteristike na morskim dubinama koje prelaze 100 m; i priključke s optičkim vlaknima te optičke probijače trupa, posebno konstruirane za prijenos „laserske" zrake bez obzira na dubinu.*

Napomena 2. *ML9.f. ne odnosi se na običnu pogonsku osovinu ni na hidrodinamičke probijače trupa s upravljačkom osovinom.*

g. Tihi ležajevi, njihove komponente i oprema koja sadrži takve ležajeve, posebno konstruirani za vojnu uporabu, koji imaju bilo koju od sljedećih značajki:

1. Plinski ili magnetski ovjes;

2. Aktivno nadziranje vidljivosti ili

3. Kontrolu reduciranja vibracija;

h. Oprema za generiranje nuklearne energije ili pogonska oprema, posebno konstruirana za plovila navedena u ML9.a. te posebno konstruirane ili ‚modificirane' komponente za vojnu uporabu.

Tehnička napomena

Za potrebe ML9.h., ‚modificiran' znači bilo koja strukturna, električna, mehanička ili druga promjena koja nevojnom sredstvu daje vojne karakteristike ekvivalentne drugom sredstvu koje je posebno konstruirano za vojnu uporabu.

Napomena *ML9.h. uključuje „nuklearne reaktore".*

ML10 **„Zrakoplov", „vozila lakša od zraka", „bespilotni zrakoplovi", zrakoplovni motori, „suborbitalna letjelica" i „zrakoplovna" oprema, pripadajuća oprema i komponente, posebno konstruirane ili modificirane za vojnu uporabu, kako slijedi:**

VAŽNA NAPOMENA *Za opremu za navođenje i navigaciju vidjeti ML11.*

a. „Zrakoplov" s posadom i „vozila lakša od zraka" te posebno konstruirane komponente za njih;

Napomena 1. *ML10.a. ne odnosi se na „zrakoplov" i „vozila lakša od zraka" ili varijante tih „zrakoplova" posebno konstruiranih za vojnu uporabu i koji imaju sve sljedeće značajke:*

a. Nisu bojni „zrakoplovi";

b. .Nisu konfigurirani za vojnu uporabu ni opremljeni opremom ili dodacima posebno konstruiranim ili modificiranim za vojnu uporabu; i

c. Kojima su tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo iz jedne ili više država članica EU-a ili država sudionica u Wassenaarskom aranžmanu izdala potvrdu za civilnu uporabu.

Napomena 2. *ML10.a. ne odnosi se na „zrakoplov" i „vozila lakša od zraka" koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:*

a. Izrađene su prvi put prije 1946.

b. Ne uključuju stavke navedene u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, osim ako stavke moraju zadovoljavati sigurnosne standarde ili standarde plovidbenosti tijelâ nadležnih za civilno zrakoplovstvo iz jedne ili više država članica EU-a ili država sudionica u Wassenaarskom aranžmanu i

c. Ne uključuju oružje navedeno u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, osim ako je neuporabljivo i ne može se popraviti.

b. Ne rabi se od 2011.

c. Bespilotni „zrakoplov" i „vozila lakša od zraka", pripadajuća oprema te posebno konstruirane komponente za njih, kako slijedi:

1. „Bespilotni zrakoplovi"", letjelice na daljinsko upravljanje (RPV-ovi), autonomna programirana vozila i bespilotna „vozila lakša od zraka";

2. Lanseri, oprema za spašavanje i oprema za zemaljsku podršku;

3. Oprema namijenjena za zapovijedanje ili nadziranje;

d. Pogonski zrakoplovni motori i posebno konstruirane komponente za njih;

Napomena *ML10.d. ne odnosi se na:*

a. Zrakoplovne motore konstruirane ili modificirane za vojnu uporabu kojima su tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo iz jedne ili više država članica EU-a ili država sudionica u Wassenaarskom aranžmanu izdala potvrdu za uporabu u „civilnom zrakoplovstvu", ili njihove posebno konstruirane komponente;

b. Klipne motore ili za njih posebno konstruirane komponente, osim onih posebno konstruiranih za bespilotne letjelice;

c. Zrakoplovne motore koji su prvi put proizvedeni prije 1946.

e. Oprema za nadopunu gorivom u letu, posebno konstruirana ili modificirana za bilo što od niže navedenog te posebno konstruirane komponente za nju:

1. „Zrakoplov" naveden u ML10.a.; ili

2. Bespilotni „zrakoplov" naveden u ML10.c.;

f. Zemaljska oprema posebno konstruirana za „zrakoplov" naveden u ML10.a. ili zrakoplovne motore navedene u ML10.d.;

Napomena 1. *ML10.f. uključuje opremu za opskrbu gorivom pod tlakom i opremu posebno konstruiranu za olakšavanje izvođenja operacija u ograničenim prostorima, uključujući opremu smještenu na brodu.*

Napomena 2. *ML10.f. ne odnosi se na:*

1. šipke za vuču;

2. zaštitne prostirke i pokrivače;

3. ljestve, stube i platforme;

4. klinove za blokiranje kotačai opremu za privezivanje i vezanje.

g. Oprema za održavanje života za posadu zrakoplova, sigurnosna oprema za posadu zrakoplova i drugi uređaji za bijeg u nuždi koji nisu navedeni u ML10.a., konstruirani za „zrakoplov" naveden u ML10.a. ili „suborbitalna letjelica" navedena u ML10.j.;

Napomena *ML10.g. ne odnosi se na kacige posade zrakoplova koje ne uključuju, ili nemaju nosače ili dodatke za opremu navedenu na Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a.*

VAŽNA NAPOMENA *Za kacige također vidjeti ML13.c.*

h. Padobrani, paraglajderi i pripadajuća oprema, kao i posebno konstruirane komponente za njih, kako slijedi:

1. Padobrani za teret ili osoblje;

VAŽNA NAPOMENA *Za druge vojne padobrane vidjeti relevantnu stavku ML.*

2. Paraglajderi;

3. Oprema posebno konstruirana za padobrance na velikim visinama;

Napomena *ML10.h.3. uključuje odijela, kacige, sustave za disanje i opremu za navigaciju.*

i. Oprema za kontrolirano otvaranje ili sustavi automatskog pilotiranja osmišljeni za teret koji se izbacuje padobranom.

j. „Suborbitalna letjelica" i pripadajuća oprema, kao i posebno konstruirane ili modificirane komponente za nju, kako slijedi:

1. „suborbitalna letjelica";

2. Oprema za lansere, oprema za spašavanje i oprema za zemaljsku podršku;

3. Oprema namijenjena za zapovijedanje ili nadziranje.

Napomena 1. *Za potrebe ML10.a., ML10.d. i ML10.j., posebno konstruirane komponente i pripadajuća oprema za nevojne „zrakoplove", zrakoplovni motori ili „suborbitalna letjelica" modificirana za vojnu uporabu odnose se samo na one vojne komponente i pripadajuću vojnu opremu koja je potrebna za izmjenu za vojnu uporabu.*

Napomena 2. *Za potrebe ML10.a. i ML10.j., vojna uporaba uključuje: borbu, vojno izviđanje, napad, vojno osposobljavanje, logističku potporu, prijevoz i spuštanje vojnika ili vojne opreme iz zraka.*

ML11 **Elektronička oprema, „svemirska letjelica” i komponente koji nisu navedeni drugdje u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, kako slijedi:**

a. Elektronička oprema posebno konstruirana ili modificirana za vojnu uporabu te za nju posebno konstruirane komponente;

Napomena *ML11.a. uključuje:*

a. Opremu za elektroničke protumjere i opremu za elektroničke protu-protumjere (npr. oprema namijenjena za ubacivanje vanjskih ili pogrešnih signala na radar ili prijamnike za radio komunikaciju ili drukčije ometanje prijema, rada ili učinkovitosti protivničkih elektroničkih prijamnika, uključujući i njihovu opremu za protumjere), uključujući opremu za ometanje i protu-ometanje;

b. Cijevi s podesivom frekvencijom;

c. Elektroničke sustave ili opremu konstruiranu za nadzor i praćenje elektromagnetskog spektra za vojne obavještajne ili sigurnosne svrhe ili za mjere protiv takvog nadzora i praćenja;

d. Podvodne protumjere, uključujući akustično i magnetsko ometanje i zavaravanje, opremu namijenjenu za ubacivanje vanjskog ili lažnog signala na sonarne prijamnike;

e. Opremu za sigurnost obrade podataka, opremu za sigurnost podataka i opremu za prijenos te sigurnost linija veze uz uporabu kriptografske funkcionalnosti;

f. Opremu za identifikaciju, provjeravanje i unos šifri te opremu za upravljanje, izradu i distribuciju šifri;

g. Opremu za navođenje i navigaciju;

h. Digitalnu radijsku opremu za prijenos informacija;

i. Digitalne demodulatore posebno konstruirane za praćenje signala;

j. ‚Automatizirane sustave zapovijedanja i nadzora’

Tehnička napomena

Za potrebe ML11.a. Napomena j., ‚Automatizirani sustavi zapovijedanja i nadzora’ jesu elektronički sustavi s pomoću kojih se unose, obrađuju i prenose informacije, bitne za učinkovito djelovanje skupine, veće formacije, taktične formacije, postrojbe, broda, podređene postrojbe ili raspoloživih oružnih sustava. To se postiže uporabom računalne i druge specijalizirane opreme namijenjene potpori funkcijama vojnog zapovijedanja i organizacije nadzora. Glavne funkcije automatiziranih sustava zapovijedanja i nadzora su: učinkovito automatizirano prikupljanje, pohranu i obrada podataka; prikaz situacije i okolnosti koje utječu na pripremu i izvođenje borbenih operacija; operativni i taktički proračuni za raspoređivanje resursa između borbenih skupina ili elemenata borbenog poretka ili bojnog rasporeda u skladu s misijom ili stanjem operacije; priprema podataka za ocjenu situacije i donošenje odluka u bilo kom trenutku tijekom operacije ili borbe; računalne simulacije operacija.

VAŽNA NAPOMENA *Za „softver” povezan s vojnim radiom definiranim „softverom” (SDR) vidjeti ML21.*

b. Oprema za ometanje konstruirana ili modificirana za ometanje prijema, rada ili učinkovitosti usluga pozicioniranja, navigacije ili mjerenja vremena koje pružaju „satelitski navigacijski sustavi” i za nju posebno konstruirane komponente;

c. „Svemirska letjelica” posebno konstruirana ili modificirana za vojnu uporabu i komponente „svemirske letjelice” posebno konstruirane za vojnu uporabu.

ML12 **Sustavi oružja s velikom kinetičkom energijom te pripadajuća oprema, kao i posebno konstruirane komponente za njih, kako slijedi:**

a. Sustavi oružja s velikom kinetičkom energijom, posebno konstruirani za uništenje cilja ili izvršenje prekida zadaće uništenja cilja;

b. Posebno osmišljena sredstva za testiranje i evaluaciju te pokusni modeli, uključujući dijagnostičke instrumente i ciljeve, za dinamičko testiranje kinetičkih projektila i sustava.

VAŽNA NAPOMENA *Za sustave oružja koji koriste potkalibarsko streljivo ili koji koriste samo kemijski pogon i pripadajuće streljivo, vidjeti ML1 do ML4.*

Napomena 1. *ML12 uključuje sljedeće ako je posebno konstruirano za sustave oružja koji koriste kinetičku energiju:*

a. Sustave lansirnih pogona sposobnih za ubrzanje mase veće od 0,1 g do brzina većih od 1,6 km/s, u obliku pojedinačne ili brze paljbe;

b. Opremu za generiranje primarne energije, električnu zaštitu, skladištenje energije (npr. kondenzatori velikog kapaciteta za pohranu energije), upravljanje toplinom, hlađenje, opremu za uključivanje ili upravljanje gorivom; i električne veze dovoda struje, topovske i drugih funkcija električnog pokretanja kupole;

VAŽNA NAPOMENA *Za kondenzatore velikog kapaciteta za pohranu energije vidjeti također 3A001.e.2. na Popisu robe EU-a s dvojnom namjenom.*

c. Određivanje položaja, praćenje, sustave za upravljanje paljbom ili sustave za provjeru štete;

d. Sustave samonavođenja i navođenja ili divertne pogonske sustave za projektile (lateralno ubrzanje).

Napomena 2. *ML12 se primjenjuje na sustave oružja koji rabe bilo koju od niže navedenih pogonskih metoda:*

a. Elektromagnetsku;

b. Elektrotermalnu;

c. Plazmu;

d. Lagani plin ili

e. Kemijsku (kada se koristi u kombinaciji s bilo kojim od gore navedenih).

ML13 **Oklopna ili zaštitna oprema, konstrukcije, komponente i pribor, kako slijedi:**

a. Metalne ili nemetalne oklopne ploče koje imaju bilo što od sljedećeg:

1. Proizvedene u skladu s vojnim standardima ili specifikacijama ili

2. Pogodne za vojnu uporabu;

VAŽNA NAPOMENA *Za zaštitne oklopne ploče na zaštitnim prslucima vidi ML13.d.2.*

b. Konstrukcije od metalnih ili nemetalnih materijala ili njihova kombinacija, posebno konstruirane za pružanje balističke zaštite vojnim sustavima, i posebno konstruirane komponente za njih;

c. Kacige i za njih posebno konstruirane komponente i pribor, kako slijedi:

1. kacige proizvedene u skladu s vojnim standardima ili specifikacijama ili usporedivim nacionalnim standardima;

2. kalote, unutarnja oprema ili ublaživači udara, posebno konstruirani za kacige navedene u ML13.c.1.;

3. dodatni elementi balističke zaštite, posebno konstruirani za kacige navedene u ML13.c.1.;

VAŽNA NAPOMENA *Za druge komponente vojnih kaciga ili opremu za njih vidi relevantnu stavku u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a.*

d. Zaštitni prsluci ili zaštitna odjeća i njihove komponente kako slijedi:

1. Meki zaštitni prsluci ili zaštitna odjeća proizvedeni u skladu s vojnim standardima ili specifikacijama ili njihovim ekvivalentima te posebno konstruirane komponente za njih;

Napomena *Za potrebe ML13.d.1. vojni standardi ili specifikacije uključuju barem specifikacije za zaštitu od krhotina.*

2. Tvrde zaštitne oklopne ploče na zaštitnim prslucima koje pružaju balističku zaštitu jednaku ili veću od razine III (sukladno normi NIJ 0101.06 iz srpnja 2008. ili „jednakovrijednoj normi").

Napomena 1. *ML13.b. uključuje materijale koji su posebno namijenjeni za izradu eksplozivno-reaktivnog oklopa ili za izgradnju vojnih skloništa.*

Napomena 2. *ML13.c. ne odnosi se na kacige koje ispunjavaju sve navedeno:*

a. *Izrađene su prvi put prije 1970. i*

b. *Nisu ni konstruirane ni modificirane za prihvaćanje stavki navedenih u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a niti su njima opremljene.*

Napomena 3. *ML13.c. i ML13.d. ne odnose se na kacige, zaštitne prsluke ili zaštitnu odjeću kada ih korisnik nosi sa sobom za svoju osobnu zaštitu.*

Napomena 4. *Od kaciga posebno konstruiranih za osobe koje se bave deaktiviranjem eksplozivnih naprava ML13.c. navodi samo one koje su posebno konstruirane za vojnu uporabu.*

Napomena 5. *ML13.d.1. ne odnosi se na opremu za zaštitu očiju.*

VAŽNA NAPOMENA *Za opremu za zaštitu očiju od lasera vidjeti ML17.o.*

VAŽNA NAPOMENA 1. *Vidjeti također stavku 1A005. na Popisu robe EU-a s dvojnom namjenom.*

VAŽNA NAPOMENA 2. *Za „vlaknaste ili filamentne materijale" koji se rabe u proizvodnji zaštitnih prsluka i kaciga, vidjeti stavku 1C010 na Popisu robe EU-a s dvojnom namjenom.*

ML14 **„Specijalizirana oprema za vojno osposobljavanje" ili za simuliranje vojnih scenarija, simulatori posebno namijenjeni osposobljavanju uz uporabu bilo koje vrste vatrenog oružja ili naoružanja navedenih u ML1. ili ML2. te za to posebno konstruirane komponente i pribor.**

Napomena 1. *ML14 uključuje generatore slike i interaktivne sustave okoliša za simulatore ako su posebno konstruirani ili modificirani za vojnu uporabu.*

Napomena 2. *ML14 ne odnosi se na opremu posebno konstruiranu za osposobljavanje za uporabu lovačkog ili sportskog oružja.*

Napomena 3. *'Specijalizirana oprema za vojno osposobljavanje' uključuje vojne vrste trenažera napada, trenažera leta, trenažera radarskih ciljeva, generatore radarskih ciljeva, naprave za obuku na oružju, trenažere protupodmorničkog ratovanja, simulatore leta (uključujući centrifuge za obuku pilota/astronauta), trenažere radara, trenažere instrumenata leta, navigacijske trenažere, trenažere lansiranja projektila, opremu za ciljeve, automatske „zrakoplove", trenažere naoružanja, trenažere bespilotnih „zrakoplova", pokretne trenažere i opremu za obuku za kopnene vojne operacije.*

ML15 **Oprema za prikaz slike ili za protumjere, kako slijedi, posebno konstruirana za vojnu uporabu i za nju posebno konstruirane komponente te pribor:**

a. Oprema za snimanje i obradu slike;

b. Kamere, oprema za fotografiranje i obradu filma;

c. Oprema s pojačalom slike;

d. Oprema za prikaz infracrvene ili termičke slike;

e. Radarsko-senzorska oprema za prikaz slike;

f. Oprema za protumjere ili protu-protumjere, namijenjena opremi navedenoj u ML15.a. do ML15.e.

Napomena *ML15.f. uključuje opremu namijenjenu ometanju rada ili učinkovitosti vojnih sustava za prikaz slike ili minimiziranju tih njihovih sposobnosti.*

Napomena *ML15 ne odnosi se na „cijevne pojačivače svjetlosti prve generacije" ili opremu koja je posebno namijenjena ugrađivanju u „cijevne pojačivače svjetlosti prve generacije".*

VAŽNA NAPOMENA *Za ciljnike za oružje čiji je sastavni dio „cijevni pojačivač svjetlosti prve generacije" vidjeti ML1, ML2 i ML5.a.*

VAŽNA NAPOMENA *Vidjeti također 6A002.a., 6A002.b. i 6A003.b. na Popisu robe EU-a s dvojnom namjenom.*

ML16 **Otkivci, odljevci i ostali nedovršeni proizvodi posebno konstruirani za stavke navedene u ML1 do ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 ili ML19.**

Napomena *ML16 se odnosi na nedovršene proizvode kada ih je moguće identificirati po sastavu materijala, geometriji ili funkciji.*

ML17 **Raznovrsna oprema, materijali i „knjižnice", kako slijedi, te za njih posebno konstruirane komponente:**

a. Pribor za ronjenje i podvodno plivanje, posebno konstruiran ili modificiran za vojnu uporabu, kako slijedi:

1. Cjeloviti aparati za autonomno ronjenje s kisikom, zatvorenog ili poluzatvorenog kruga;

2. Pribor za podvodno plivanje posebno konstruiran za uporabu s priborom za ronjenje navedenim u ML17.a.1.;

VAŽNA NAPOMENA *Vidjeti također 8A002.q. na Popisu robe EU-a s dvojnom namjenom.*

b. Građevinska oprema posebno konstruirana za vojnu uporabu;

c. Nastavci, premazi i obrade za smanjenje mogućnosti otkrivanja položaja, posebno konstruirani za vojnu uporabu;

d. Terenska inženjerijska oprema posebno konstruirana za uporabu u borbenom području;

e. „Roboti", kontrolori „robota", i „krajnje jedinice" „robota" koji imaju bilo koju od sljedećih značajki:

1. Posebno je konstruirana za vojnu uporabu;

2. Uključuju sredstva za zaštitu hidrauličnih linija od puknuća uzrokovanih balističkim fragmentima (npr. uključuju samoljepljive linije) te koriste hidrauličke tekućine točke žarišta veće od 839 K (566 °C) ili

3. posebno su konstruirani ili vrednovani za rad u okruženju ‚elektromagnetskog impulsa' (EMP);

Tehnička napomena

Za potrebe ML17.e.3., ‚EMP' ne odnosi se na uzajamni nenamjerni utjecaj uzrokovan elektromagnetskim zračenjem obližnje opreme (npr. strojeva, naprava ili elektroničkih uređaja) ili udarom groma.

f. „Knjižnice" posebno konstruirane ili modificirane za vojnu uporabu sa sustavima, opremom ili komponentama, kako su navedene u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a;

g. Oprema za generiranje nuklearne energije ili pogonska oprema, koja nije drugdje navedena, posebno konstruirana za vojnu uporabu te posebno konstruirane ili ‚modificirane' komponente za vojnu uporabu;

Napomena *ML17.g. uključuje „nuklearne reaktore".*

h. Oprema i materijal, presvučen ili tretiran za smanjivanje mogućnosti otkrivanja položaja, posebno konstruirani za vojnu uporabu, koji nisu navedeni drugdje u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a;

i. Simulatori posebno konstruirani za vojne „nuklearne reaktore";

j. Pokretne radionice posebno konstruirane ili ‚modificirane' za servisiranje vojne opreme;

k. Terenski generatori posebno konstruirani ili ‚modificirani' za vojnu uporabu;

l. ISO intermodalni kontejneri ili odvojivi sanduci vozila (tj., izmjenjivi sanduci), posebno konstruirani ili ‚modificirani' za vojnu uporabu;

m. Trajekti, koji nisu navedeni drugdje u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, mostovi i pontoni, posebno konstruirani za vojnu uporabu;

n. Pokusni modeli posebno konstruirani za „razvoj" stavki navedenih u ML4, ML6, ML9 ili ML10;

o. Oprema za zaštitu od „lasera" (npr. za zaštitu očiju ili senzora) posebno konstruirani za vojnu uporabu;

p. „Gorivni članci" koji nisu navedeni drugdje u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, posebno konstruirani ili ‚modificirani' za vojnu uporabu.

Tehnička napomena

1. Ne rabi se od 2014.

2. Za potrebe ML17, ‚modificiran' znači bilo koja strukturna, električna, mehanička ili druga promjena koja nevojnom sredstvu daje vojne karakteristike ekvivalentne drugom sredstvu koje je posebno konstruirano za vojnu uporabu.

ML18 **‚Proizvodna' oprema, postrojenja za testiranje utjecaja okoliša i komponente, kako slijedi:**

a. Oprema koja je posebno konstruirana ili modificirana za „proizvodnju" stavaka navedenih u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, kao i za nju posebno konstruirane komponente;

b. Postrojenja za testiranje utjecaja okoliša posebno namijenjena certificiranju, kvalifikaciji ili testiranju stavki navedenih u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, kao i za njih posebno konstruirana oprema koja nije drugdje navedena.

Tehnička napomena

Za potrebe ML18, pojam ‚izrada' uključuje kreiranje, ispitivanje, proizvodnju, testiranje i provjeru.

ML19 **Sustavi oružja usmjerene energije (DEW), s time povezana oprema ili oprema za protumjere i pokusni modeli, kako slijedi, te posebno konstruirane komponente za njih:**

a. „Laserski" ‚sustavi oružja' koji nisu navedeni u ML19.f.;

b. ‚Sustavi oružja' snopa čestica;

c. Radiofrekvencijski ‚sustavi oružja' visoke snage (RF);

d. Oprema posebno konstruirana za nalaženje i identifikaciju ili obranu od sustava navedenih u ML19.a. do ML19.c.;

e. Fizički pokusni modeli za sustave, opremu i komponente, navedeni u ML19.;

f. „Laserski" sustavi posebno konstruirani za uzrokovanje trajne sljepoće ako vid nije zaštićen, tj. ako osoba ne nosi zaštitne naočale ili ako nosi sredstva za korekciju vida.

Napomena 1. Sustavi oružja usmjerene energije navedeni u ML19. uključuju sustave čije mogućnosti proizlaze iz kontrolirane primjene sljedećeg:

a. „Lasera" dovoljne snage da izvrše uništenje na način sličan konvencionalnom streljivu;

b. Akceleratora čestica koji izbacuju nabijenu ili neutralnu zraku čestica destruktivne moći;

c. Prijenosnika radiofrekvencijskih zraka visokoimpulsne snage ili visoko prosječne snage koji proizvode dovoljno snažna polja da onemoguće elektroniku na udaljenoj meti.

Napomena 2. ML19 uključuje sljedeće ako je posebno namijenjeno za sustave oružja usmjerene energije:

a. Opremu za generiranje primarne energije, skladištenje energije, uključivanje, opremu za kondicioniranje snage ili upravljanje gorivom;

b. Sustave za zahvat ili praćenje cilja;

c. Sustave koji mogu procijeniti oštećenje cilja, uništenje ili izvršenje prekida zadaće;

d. Opremu za rukovanje, propagaciju ili usmjeravanje snopa;

e. Opremu s mogućnošću brzog zaokreta zrake, za brze višestruke operacije prema cilju;

f. Prilagodnu optiku i fazne spreznike;

g. Ubrizgavače energije za negativne hidrogen ionske zrake;

h. Komponente ubrzanja „kvalificirane za svemir";

i. Opremu za kanaliziranje negativne ionske zrake;

j. Opremu za kontroliranje i zaokretanje visokoenergetske ionske zrake;

k. Tanke listiće kovine za neutraliziranje zraka negativnih izotopa vodika „kvalificirane za svemir".

Tehnička napomena

Za potrebe ML19., ‚sustavi oružja' konstruirani su tako da se njima ošteti ili uništi cilj, odnosno izvrši prekid zadaće uništenja cilja.

ML20 **Kriogenska i „supervodljiva" oprema, kako slijedi, te za nju posebno konstruirane komponente i pribor:**

a. Oprema posebno projektirana ili sastavljena za instalaciju u vozilima za vojnu kopnenu, morsku, zračnu ili svemirsku primjenu, s mogućnošću rada u pokretu, kao i proizvodnje ili održavanja temperature ispod 103 K (-170 °C);

Napomena *ML20.a. obuhvaća mobilne sustave koji sadrže ili koriste pribor ili komponente izrađene od nemetalnih ili neelektričnih vodljivih materijala kao što su plastika ili materijali impregnirani epoksi smolom.*

b. „Supervodljiva" električna oprema (rotirajući strojevi ili transformatori) posebno projektirana ili sastavljena za instaliranje u vozilu za vojnu kopnenu, morsku, zračnu ili svemirsku primjenu i s mogućnošću rada u pokretu.

Napomena *ML20.b. ne odnosi se na hibridne homopolarne generatore istosmjerne struje koji imaju normalnu metalnu armaturu jednog pola koja rotira u magnetskom polju proizvedenom od supervodljivih spirala, uz uvjet da su te spirale jedina supervodljiva komponenta u generatoru.*

ML21 **„softver" kako slijedi:**

a. „Softver" posebno konstruiran ili modificiran za bilo koje od sljedećeg:

1. „Razvoj", „proizvodnju", rad ili održavanje opreme navedene u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a;

2. „Razvoj" ili „proizvodnju" materijala navedenih u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a ili

3. „Razvoj", „proizvodnju", rad ili održavanje „softvera" navedenog u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a;

b. Poseban „softver", osim onog navedenog u ML21.a., kako slijedi:

1. „Softver" posebno konstruiran za vojnu uporabu i posebno konstruiran za modeliranje, simulaciju ili procjenu vojnih sustava oružja;

2. „Softver" posebno konstruiran za vojnu uporabu i posebno konstruiran za modeliranje ili simuliranje scenarija vojnih operacija;

3. „Softver" za određivanje učinkovitosti oružja za konvencionalno, nuklearno, kemijsko ili biološko ratovanje;

4. „Softver” posebno konstruiran za vojnu uporabu i posebno konstruiran za zapovjedne, komunikacijske, nadzorne i obavještajne (C3I) ili za zapovjedne, komunikacijske, nadzorne, računalne i obavještajne aplikacije (C4I);

5. „Softver” posebno konstruiran ili modificiran za provođenje ofenzivnih vojnih kibernetičkih operacija;

Napomena 1. *ML21.b.5. uključuje „softver” namijenjen za uništavanje, oštećenje, degradiranje ili ometanje sustavâ, opreme ili „softvera” navedenih u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, „softver” za kibernetičko izviđanje i kibernetičko zapovijedanje i nadzor.*

Napomena 2. *ML21.b.5. ne odnosi se na „otkrivanje ranjivosti” ili na „odgovor na kibernetičke incidente”, koji su ograničeni na nevojnu obrambenu spremnost ili odgovor u pogledu kibernetičke sigurnosti.*

c. „Softver” koji nije naveden u ML21.a. ili ML21.b., posebno izrađen ili modificiran za osposobljavanje opreme koja nije navedena u Zajedničkom popisu robe vojne namjene za izvršenje vojnih funkcija opreme navedene u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a.

VAŽNA NAPOMENA *Za „digitalna računala” opće namjene s ugrađenim „softverom” navedenim u ML21.c. vidjeti sustave, opremu ili komponente navedene u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a.*

ML22 **„Tehnologija” kako slijedi:**

a. „Tehnologija”, osim one navedene u ML22.b., koja je „potrebna” za „razvoj”, „proizvodnju”, uporabu, ugradnju, održavanje (provjeru),popravak, remont ili obnovu stavki navedenih u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a;

b. „Tehnologija” kako slijedi:

1. „Tehnologija” „potrebna” za projektiranje, održavanje i popravak kompletnih proizvodnih postrojenja za stavke navedene u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, uklapanje komponenti u proizvodna postrojenja i upravljanje njima, čak i ako njihove komponente nisu navedene;

2. „Tehnologija” „potrebna” za „razvoj” i „proizvodnju” lakog oružja čak i kad se koristi za proizvodnju reprodukcija antikvitetnog lakog oružja;

3. Ne rabi se od 2013.

VAŽNA NAPOMENA *Za „tehnologiju” koja je prethodno navedena u ML22.b.3., vidjeti ML22.a.*

4. Ne rabi se od 2013.

VAŽNA NAPOMENA *Za „tehnologiju” koja je prethodno navedena u ML22.b.4., vidjeti ML22.a.*

5. „Tehnologija” „potrebna” isključivo za ugradnju „biokatalizatora” navedenih u ML7.i.1. u vojne noseće tvari ili vojne materijale.

Napomena 1. *„Tehnologija” „potrebna” za „razvoj”, „proizvodnju”, uporabu, ugradnju, održavanje (provjeru), popravak, remont ili obnovu stavki navedenih u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a ostaje pod nadzorom čak i ako se primjenjuje na stavke koje nisu navedene u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a.*

Napomena 2. *ML22 ne primjenjuje se na:*

a. *„Tehnologiju” koja je minimalno potrebna za ugradnju, uporabu, održavanje (provjeru) ili popravak onih stavki koje nisu kontrolirane ili čiji je izvoz odobren;*

b. *„Tehnologiju” koja je „u javnoj domeni”, „temeljnim znanstvenim istraživanjima” ili minimalnim informacijama nužnim za primjenu patenata;*

c. *„Tehnologiju” za magnetsku indukciju radi kontinuiranog pogona civilnih transportnih uređaja.*

DEFINICIJE POJMOVA KORIŠTENIH U OVOM POPISU

Slijede definicije pojmova korištenih u ovom Popisu, po abecednom redu.

Napomena 1. Definicije se primjenjuju u cijelom Popisu. Reference su savjetodavne i nemaju učinka na opću primjenu definiranih pojmova u cjelokupnom popisu.

Napomena 2. Riječi i pojmovi koje sadrži ovaj popis definicija dobivaju definirano značenje samo tamo gdje se nalaze u „pravim (dvostrukim) navodnicima". Ako su bez navodnika, riječi i pojmovi imaju općeprihvaćena značenja (iz rječnika), osim ako nije navedena lokalna definicija za određenu kontrolu.

ML1, 8, 10, 14	„Zrakoplov"	Zračno vozilo s fiksnim krilima, s krilima promjenjive geometrije, rotirajućim krilima (helikopteri), zakretnim rotorom (tilt-rotor) ili zakretnim krilom (tilt-wing).
ML22	„Temeljna znanstvena istraživanja"	Eksperimentalna ili teoretska istraživanja koja se načelno koriste za usvajanje novih znanja o temeljnim načelima pojava ili uočenih činjenica, koja nisu izravno usmjerena ka nekom specifičnom cilju ili praktičnoj primjeni.
ML7, 22	„Biokatalizatori"	‚Enzimi' za specifične kemijske ili biokemijske reakcije ili druge biološke spojeve koji se spajaju s agensima za kemijsko ratovanje i ubrzavaju njihovo raspadanje. *Tehnička napomena* *‚Enzimi' označavaju „biokatalizatore" za specifične kemijske ili biokemijske reakcije.*
ML7	„Biološki agensi"	Patogeni ili toksini, odabrani ili modificirani (na način kao što su promjena čistoće, trajnosti, virulencije, diseminacijskih karakteristika ili otpornosti na UV zračenje) s ciljem stvaranja žrtava među ljudima i životinjama, degradiranja opreme ili oštećenja usjeva ili okoliša.
ML4, 10	„Civilni zrakoplov"	„Zrakoplovi" navedeni po oznaci na objavljenim popisima potvrda o sposobnosti za zračni promet tijelâ nadležnih za civilno zrakoplovstvo iz jedne ili više država članica EU-a ili država sudionica u Wassenaarskom aranžmanu za let na komercijalnim civilnim domaćim ili međunarodnim rutama ili za legitimnu civilnu, privatnu ili poslovnu uporabu.
ML21	„Odgovor na kibernetičke incidente"	Postupak razmjene potrebnih informacija o incidentu koji utječe na kibernetičku sigurnost s pojedincima ili organizacijama odgovornima za provedbu ili koordinaciju remedijacije radi otklanjanja incidenta u području kibernetičke sigurnosti.
ML17, 21, 22	„Razvoj"	Odnosi se na sve faze koje prethode serijskoj proizvodnji, kao što su: projektiranje, projektno istraživanje, analize projekta, projektni koncepti, sastavljanje i ispitivanje prototipova, sheme pilot-proizvodnje, podaci o projektu, proces pretvaranja projektnih podataka u proizvod, projekt konfiguracije, projekt integracije, nacrti.
ML21	„Digitalno računalo"	Oprema koja može, u obliku jedne ili više odvojenih varijabli, izvoditi sve od navedenog: a. prihvaćati podatke; b. Pohranjivati podatke ili naredbe u stalne ili promjenjive (ispisne) uređaje za pohranu; c. Obrađivati podatke s pomoću pohranjenog slijeda naredaba koje je moguće modificirati te d. Pružati izlazne podatke. *Tehnička napomena* *Promjene pohranjenog slijeda uputa uključuju zamjenu fiksnih uređaja za pohranu, ali ne i fizičku promjenu ožičenja ili međuspojeva.*

ML17	„Krajnje jedinice”	Hvataljke, ‚aktivne alatne jedinice' i svaki drugi alat koji je pričvršćen na osnovnu ploču na kraju radne ruke „robota” manipulatora. *Tehnička napomena* *‚Aktivne alatne jedinice' uređaji su za primjenu dodatne snage, obradne ili senzorske energije na obratku.*
ML8	„Energetski materijali”	Tvari ili smjese koje kemijskom reakcijom oslobađaju energiju potrebnu za predviđenu namjenu. „Eksplozivi”, „pirotehnička sredstva” i „pogonske smjese” podrazredi su energetskih materijala.
ML6, 13	„Jednakovrijedne norme”	Usporedive nacionalne ili međunarodne norme koje priznaje jedna ili više država članica EU-a ili države sudionice u Wassenaarskom aranžmanu koje se primjenjuju na odgovarajući unos.
ML8, 18	„Eksplozivi”	Krute, tekuće i plinovite tvari ili smjese tvari koje moraju eksplodirati kada se koriste kao primarna, startna ili glavna punjenja u bojevim glavama, prilikom rušenja i drugim primjenama.
ML13	„Vlaknasti ili filamentni materijali”	Uključiti: a. neprekinute monofilamente; b. neprekinute pređe i prediva; c. vrpce, tkanine, nasumične prostirke i pletenice; d. sjeckana vlakna, vlaknasta vlakna i koherentne vlaknaste prekrivače; e. niti, monokristalne ili polikristalne, bilo koje duljine; f. pulpu od aromatskih poliamida.
ML15	„Cijevni pojačivači svjetlosti prve generacije”	Elektrostatički fokusirane cijevi, koje koriste ulazna i izlazna optička vlakna ili staklenu čeonu ploču, multi-alkalne foto katode (S-20 ili S-25), ali ne koriste mikrokanalne pojačivače.
ML17	„Gorivni članci”	Elektrokemijski uređaj koji korištenjem goriva iz vanjskog izvora izravno pretvara kemijsku energiju u istosmjernu električnu struju.
ML22	„U javnoj domeni”	To znači „tehnologija” ili „softver” koji su dostupni za javnu uporabu bez ograničenja za njihovu daljnju distribuciju. *Napomena* *Ograničenja u vezi s autorskim pravima ne isključuju „tehnologiju” ili „softver” od njihove uporabe „u javnoj domeni”.*
ML9, 13, 17, 19	„Laser”	Uređaj koji proizvodi prostorno i vremenski koherentno svjetlo putem pojačanja stimuliranom emisijom zračenja.
ML17	„Knjižnica” (parametarska tehnička baza podataka)	Skup tehničkih podataka, a upućivanjem na njih može se poboljšati rad relevantnih sustava, opreme ili komponenti.
ML10	„Vozila lakša od zraka”	Baloni i „zračni brodovi” koji uzgon ostvaruju korištenjem toplog zraka ili plinova lakših od zraka kao što su helij ili vodik. *Tehnička napomena* *„Zračni brod”* *Motorno zračno vozilo koje se održava u letu s pomoću plina (uglavnom helija, prethodno vodika) koji je lakši od zraka.*

ML9, 17	„Nuklearni reaktor”	Uključuje dijelove i komponente koje se nalaze u reaktorskoj tlačnoj posudi ili se priključuju izravno na nju, opremu koja kontrolira razinu snage u jezgri, i komponente koje normalno sadrže, ili dolaze u izravni kontakt sa ili nadziru primarno rashladno sredstvo reaktorske jezgre.
ML8	„Prekursori”	Posebne kemikalije koje se koriste u proizvodnji eksploziva.
ML 21, 22	„Proizvodnja”	Znači sve faze proizvodnje kao što su: inženjering proizvoda, izrada, integracija, sklapanje (montaža), inspekcija, ispitivanje i kontrola kvalitete.
ML8	„Pogonska goriva”	Tvari ili smjese koje kemijskom reakcijom proizvode velike količine vrelih plinova kontroliranom brzinom radi dobivanja mehaničkog rada.
ML2,4, 8	„Pirotehničke tvari”	Smjese krutih ili tekućih goriva ili oksidatora koji, kad se zapale, prolaze kroz energetsku kemijsku reakciju kontroliranom brzinom radi dobivanja određene vremenske odgode ili količine topline, buke, dima, vidljive svjetlosti ili infracrvenog zračenja. Piroforne tvari podgrupa su pirotehničkih tvari koje ne sadrže oksidatore, ali se spontano zapale u dodiru sa zrakom.
ML22	„Potrebno”	Primijenjeno na „tehnologiju”, odnosi se samo na onaj dio „tehnologije” koji je posebno odgovoran za ostvarivanje ili premašivanje kontrolirane razine performansi, karakteristika ili funkcije. Takva „potrebna” „tehnologija” može se dijeliti između više proizvoda.
ML7	„Agensi za suzbijanje nereda” („RCA-ovi”)	Tvari koje, u očekivanim uvjetima uporabe u svrhu suzbijanja nereda, kod ljudi velikom brzinom proizvode iritaciju osjetila ili onesposobljavajuće fizičke učinke koji nestaju nakon kratkog vremena nakon prestanka izloženosti. (Suzavci su podskup „agensa za suzbijanje nereda”.) *Napomena: „RCA-ovi” uključuju:* 1. *α-brombenzenacetonitril, (brombenzil cijanid) (CA) (CAS 5798-79-8);* 2. *[(2-klorofenil) metilen] propanedinitril,(o-klorobenzilidenemalonoonitril) (CS) (CAS 2698–41–1);* 3. *2-kloro-1-feniletanon, fenilacil klorid (ω-kloroacetofenon) (CN) (CAS 532-27-4);* 4. *Dibenz-(b,f)-1,4-oksazepin, (CR) (CAS 257–07–8);* 5. *10-kloro-5,10-dihidrofenarsazin, (fenarsazin-klorid), (Adamsit), (DM) (CAS 578-94-9);* 6. *N-nonanomorfolin, (MPA) (CAS 5299–64–9).*
ML17	„Robot”	Manipulacijski mehanizam koji može djelovati na kontinuiranoj putanji ili od točke do točke, može koristiti senzore i ima sve sljedeće značajke: a. multifunkcionalan je; b. sposoban je pozicionirati ili orijentirati materijal, dijelove, alate ili posebne uređaje putem promjenjivih pokreta u trodimenzionalnom prostoru; c. sadrži, u zatvorenoj ili otvorenoj petlji, tri ili više servo-uređaja, koji mogu uključivati i koračne motore te d. posjeduje mogućnost „programiranja od strane korisnika” putem metode učenja/ponavljanja ili korištenjem elektroničkog računala, koje može biti programabilni logički kontrolor, tj. bez mehaničke intervencije.

		Mogućnost „programiranja od strane korisnika” znači mogućnost da korisnik umeće, izmjenjuje ili zamjenjuje „programe” na način koji nije: a. fizička promjena ožičenja ili međusobnih spojeva; ili b. podešavanje upravljačkih funkcija uključujući unošenje parametara. Napomena *Gore navedene definicije ne uključuju sljedeće uređaje:* *1. manipulacijske mehanizme koji su kontrolirani samo ručno, odnosno daljinski od strane operatera,* *2. Manipulacijske mehanizme s fiksnom sekvencom (slijedom) koji su automatizirani pokretni uređaji, koji rade sukladno mehanički utvrđenim programiranim pokretima. Program je mehanički ograničen pomoću fiksnih graničnika poput klinova ili zuba. Slijed pokreta i odabir putanje ili kutova ne može varirati i nije promjenjiv mehaničkim, elektroničkim ili električnim putem;* *3. Mehanički kontrolirane manipulacijske mehanizme s promjenjivom sekvencom (slijedom) koji su automatizirani pokretni uređaji i koji rade sukladno mehanički utvrđenim programiranim pokretima. Program je mehanički ograničen fiksnim, ali podesivim zaustavnicima kao što su klinovi ili zupci. Slijed pokreta i odabir putanja ili kutova promjenjiv je u okviru fiksnog uzorka programa. Varijacije ili izmjene programiranog uzorka (npr. promjena klinova ili zamjena zuba) u jednoj ili više osi kretanja postižu se samo mehaničkim djelovanjem;* *4. mehanizmi za manipulaciju s promjenjivim slijedom koji nisu servo upravljani i koji su automatizirani pokretni uređaji koji rade prema mehanički fiksnim programiranim pokretima. Program može biti varijabilan, ali sekvenca (slijed) se odvija samo na temelju binarnog signala od mehanički utvrđenih električnih binarnih uređaja ili podesivih graničnika;* *5. Skladišne dizalice (kranovi) definirane kao Kartezijanski koordinatni manipulacijski mehanizmi koji su proizvedeni kao integralni dio vertikalnog skladištenja na policama, i konstruirani su za dohvat sadržaja u pretincima na policama u svrhu pohrane ili vađenja.*
ML11	„Satelitski navigacijski sustav”	Sustav koji se sastoji od zemaljskih postaja, konstelacije satelita i prijamnika kojim se omogućuje izračun položaja prijamnikâ na temelju signala zaprimljenih od „satelitâ”. Obuhvaća globalne navigacijske satelitske sustave (GNSS) i regionalne navigacijske satelitske sustave (RNSS). Tehnička napomena 1. *„Satelit”* *„Svemirska letjelica” koja nije „svemirsko vozilo” konstruirana za rad u orbiti oko Zemlje ili drugog nebeskog tijela; „sateliti” obuhvaćaju orbitalne svemirske postaje.* Tehnička napomena 2. *„Svemirska letjelica”* *Letjelica konstruirana za rad u svemiru, održanje u njemu ili provoz kroz njega kao „satelit”, „svemirska sonda” ili „svemirsko vozilo”.* Napomena: *„Svemirska letjelica” ne obuhvaća sletače (eng. lander), planetarna vozila (eng. rover) ili druga vozila konstruirana isključivo za rad na površini ili ispod površine ili u atmosferi izvanzemaljskog nebeskog tijela ni „suborbitalne letjelice”.* Tehnička napomena 3. *„Svemirsko vozilo”* *„Svemirska letjelica” konstruirana za prijevoz tereta ili putnika.* Napomena: *„Svemirska vozila” uključuju letjelice konstruirane za siguran povratak na Zemlju.* Tehnička napomena 4. *„Svemirska sonda”* *„Svemirska letjelica” koja nije „satelit” ili „svemirsko vozilo” te nije konstruirana za povratak na Zemlju.*

ML4, 11, 21	„Softver”	Zbirka koju čine jedan ili više „programa” ili „mikroprograma” fiksiranih na bilo kojem opipljivom mediju za zapisivanje. *Tehnička napomena 1.* *„Program”* *Slijed uputa za izvršenje procesa koji ima takav oblik, ili ga se može pretvoriti u takav oblik da ga računalo može izvršiti.* *Tehnička napomena 2.* *„Mikroprogram”* *Slijed elementarnih uputa, održavanih u posebnoj memoriji, čije se izvršenje započinje uvođenjem referentnih instrukcija u registar instrukcija.*
ML19	„Prikladan za uporabu u svemiru”	Projektiran, proizveden ili uspješnim ispitivanjem potvrđen kao prikladan za rad na visinama većim od 100 km iznad površine Zemlje. *Napomena* *Oznaka da je određeni proizvod „prikladan za uporabu u svemiru” na temelju ispitivanja ne znači da su drugi proizvodi iz iste proizvodne serije ili serije modela isto „prikladni za uporabu u svemiru” ako nisu pojedinačno ispitani.*
ML10	„Suborbitalna letjelica”	Letjelica sa zatvorenim prostorom konstruiranim za prijevoz ljudi ili tereta, konstruirana za: a. let iznad stratosfere; b. kretanja isključivo na neorbitalnim putanjama; te c. ponovno slijetanje na Zemlju s ljudima ili teretom u nepovrijeđenom odnosno neoštećenom stanju.
ML20	„Supervodljiv”	Odnosi se na materijale (tj. metali, slitine ili spojevi) koji mogu izgubiti cjelokupni električni otpor (tj. koji mogu postići beskonačnu električnu vodljivost i provoditi vrlo jake električne struje bez Jouleova zagrijavanja.). *Tehnička napomena* *„Supervodljivo” stanje materijala je individualno karakterizirano „kritičnom temperaturom”, kritičnim magnetskim poljem koje je funkcija temperature i kritičnom gustoćom struje koja je, međutim, funkcija i magnetskog polja i temperature.* *Napomena* *„Kritična temperatura” (ponekad se naziva temperatura prijelaza) određenog „supervodljivog” materijala temperatura je pri kojoj materijal gubi sav otpor na tok istosmjerne električne struje.*
ML22	„Tehnologija”	Specifična informacija nužna za „razvoj”, „proizvodnju” ili „uporabu” određenog proizvoda. Informacija ima oblik ‚tehničkih podataka’ ili ‚tehničke ispomoći’. Utvrđena „tehnologija” za Zajednički popis robe vojne namjene EU-a navedena je u ML22. *Tehničke napomene* *1. ‚Tehnički podaci’ mogu biti u oblicima kao što su nacrti, planovi, dijagrami, modeli, formule, algoritmi, tablice, inženjerski nacrti i specifikacije, priručnici i upute napisani ili snimljeni na drugim medijima ili uređajima kao što su disk, vrpca, memorije samo za čitanje.* *2. ‚Tehnička ispomoć’ može biti u obliku instrukcija, vještina, osposobljavanja, radnih znanja i konzultantskih usluga. ‚Tehnička ispomoć’ može uključivati prijenos ‚tehničkih podataka’.* *3. „Uporaba”: uporaba, instalacija (uključujući ugradnju na licu mjesta), održavanje (provjera), popravak, remont ili obnavljanje.*

ML10	„Bespilotni zrakoplov” („UAV”)	Bilo koji „zrakoplov” koji može poletjeti i održavati kontrolirani let i navigaciju bez ikakve ljudske posade.
ML21	„Otkrivanje ranjivosti”	Postupak utvrđivanja ili analize ranjivosti, priopćavanja ranjivosti ili analize ranjivosti u suradnji s pojedincima ili organizacijama nadležnima za vođenje ili koordinaciju remedijacije radi otklanjanja ranjivosti.”